Єдина Країна
Единая Страна

Крила України

Друкований орган Міністерства оборони України

№ 49 (816)

7 – 11 грудня 2015 року

www.krula.com.ua

e-mail:krula_ukr@i.ua

Передплатний індекс – 22242

На варті неба України!

Кожен збитий БПЛА – чиїсь врятовані життя

5 стор.

Позивний “Опосуми”:

“Найскладніше на фронті – чекати наказу, коли тебе обстрілюють, і нічого не робити”

7 стор.

“Обсяг завдань в АТО зменшився, але інтенсивність польотів – на рівні 2014 року”

5 стор.

Згуртованість, рішучість, вишкіл!

Із таким гаслом зенітники заступають на бойове чергування

Одразу після відзначення 24-ї річниці Збройних Сил України зенітний ракетний дивізіон Повітряного командування “Центр”, що на Нікопольщині, заступив на бойове чергування із захисту повітряних кордонів України.

Інтенсивна підготовка до несення служби проходила під пильним керівництвом підполковника Романа Камишенкова.

– Офіцери, сержанти та солдати виконали величезний обсяг роботи, – розповідає командир. – Люди працювали самовіддано та натхненно. До того ж, в рамках підготовки до чергування, техніка підрозділу пройшла капітальний ремонт на підприємстві “Укроборонсервіс”. Після капремонту офіцери підрозділу прийняли та підготували її до несення бойового чергування. Найбільш завзято до цього процесу підійшли майор Роман Сватіков, капітан Валентин Кирпика, старший лейтенант Віталій Лавриненко.

Закінчення на 2 стор.

Реформування сектору безпеки і оборони України. Досвід британських колег

9 грудня відбулася зустріч Міністра оборони України генерала армії України Степана Полторака з фахівцем з питань оборонного реформування Великої Британії пані Енн Фітцжеральд та іноземним радником з питань оборонного планування та фінансового менеджменту паном Філом Джонсом.

Учасники зустрічі обговорили основні аспекти реформування сектору безпеки і оборони України та досвід британських колег у цій сфері.

Міністр оборони ознайомив британських експертів з поточною ситуацією в зоні проведення антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей.

– На жаль, терористичні угруповання, які діють на сході країни, продовжують порушувати Мінські угоди. Щойно ми сідаємо за стіл переговорів, зростає кількість обстрілів. Зокрема, бойовики використовують зброю, яка, відповідно до Мінських домовленостей, вже повинна бути відведена, – повідомив очільник оборонного відомства.

Також генерал армії України Степан Полторак зазначив, що перший етап формування та забезпечення війська завершено, наступним кроком є реформування Збройних Сил України.

Міністр оборони подякував іноземним експертам за практичну допомогу, яку надає Велика Британія в підготовці українських військовослужбовців.

У 2016 році Міноборони зміцнить протиповітряну оборону та ВМС

Міноборони має намір зміцнити протиповітряну оборону й Військово-Морські Сили у 2016 році. Про це Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак заявив під час звіту Міністрів силового блоку Кабінету Міністрів про свою діяльність.

“Які пріоритети перед нами стоять на наступний рік? Передусім, це зміцнення системи ППО, розвиток інфраструктури ВМС”, – заявив він.

Також Міноборони має намір збільшити кількість військовослужбовців за контрактом й зайнятися переоснащенням Збройних Сил. Серед пріоритетів діяльності керівництва Міністерства оборони та Збройних Сил України на наступний рік – також забезпечення військовослужбовців житлом та підвищення рівня грошового забезпечення.

Структури і процедури НАТО

В рамках Міжнародного проекту професійної підготовки цивільного персоналу сектору безпеки і оборони України, на базі Національного університету оборони України імені Івана Черняховського у Києві, розпочався міжнародний навчальний курс “Структури і процедури НАТО”.

Захід відбувається за підтримки Командування об’єднаних збройних сил НАТО в Європі, Офісу зв’язку НАТО в Україні, а також Школи НАТО в м. Оберамменгау (Німеччина).

Для участі у Курсі залучаються представники Національного університету оборони України імені Івана Черняховського, науково-педагогічні працівники військових навчальних закладів та науково-дослідних установ Збройних Сил України, фахівці структурних підрозділів Міністерства оборони та Генерального штабу ЗС України, Озброєння, Тилу, Кадрового центру, іноземні експерти, представники сектору безпеки та оборони України.

Загалом до участі у заняттях залучені більше 70 осіб з різних силових відомств України, зокрема Національної гвардії, Міністерства внутрішніх справ, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Державної прикордонної служби.

Упродовж п’яти днів слухачі набуватимуть базових знань доктрин та механізмів НАТО, способів розробки рішень, взаємодії Альянсу з іншими країнами світу та міжнародними організаціями.

Основними завданнями Курсу є підготовка фахівців з числа представників Міністерства оборони та Збройних Сил України для проведення курсів з питань безпеки та оборони за стандартами НАТО, які планується започатковувати у майбутньому.

“Армія – відновлена! Нам вдалося зупинити ворога”

“Збройні Сили України готові до непередбачуваних дій бойовиків на Донбасі. Головне – це те, що нам вдалося зупинити ворога. Армія – відновлена. Збройні Сили України відновили свою боєздатність, набули бойовий досвід, оперативну спроможність, технічну оснащеність, забезпеченість для успішного виконання поставлених завдань із захисту України”. Про це під час публічного звіту Уряду у клубі Кабінету Міністрів заявив Міністр оборони генерал армії України Степан Полторак.

Він зазначив, що ситуація на фронті залишається стабільно напруженою. Зокрема, 7 грудня, кількість провокаційних обстрілів була найбільшою за останній час – 51 обстріл позицій сил АТО.

“Україна та Збройні Сили виконують Мінські домовленості та зобов’язання щодо відведення озброєнь і призупинення вогню. Ці обстріли – спроба тиску з боку бойовиків, особливо напередодні важливих зустрічей. Але ці провокації ніякого успіху не мали й не матимуть”, – наголосив Міністр оборони.

Згуртованість, рішучість, вишкіл!

Із таким гаслом зенітники заступають на бойове чергування

Закінчення. Початок на 1 стор.

За словами підполковника Романа Камишенкова, особовий склад підрозділу показав відповідальне ставлення до виконання поставлених завдань, згуртованість, старанність та ініціативність. Серед тих, хто вперше в житті заступив на бойове чергування, – військовослужбовці строкової служби. Командування підрозділу відзначило особливу старанність солдатів Романа Білика, Петра Парсяка, Івана Балюка, Владислава Борисенка та Віктора Петренка.

Під час ритуалу заступання на бойове чергування командир військової частини підполковник Андрій Могілатенко зазначив, що в цей день у строю – найбільш боєздатний підрозділ.

– Треба сказати, що до несення бойового чергування залучено кращих військовослужбовців підрозділу, – наголосив підполковник Андрій Могілатенко, – тих, хто пройшов відповідну підготовку, склав заліки, проявив високу дисциплінованість та високий морально-психологічний дух.

Переконаний, що особовий склад підрозділу під час несення бойового чергування буде надійною опорою та гордістю своєї Вітчизни!

Олександр Даниленко.

Україна готова надавати максимальну підтримку коаліційним силам у Сирії

Президент Петро Порошенко за підсумками переговорів у Києві з Віце-президентом США Джозефом Байденом підтвердив готовність України надавати максимальну підтримку коаліційним силам у Сирії.

"Україна є і буде пліч-о-пліч з антитерористичною коаліцією. Терористична загроза нам дуже добре відома не з чиїхось переказів. Ми знаємо, що таке боротися з тероризмом всередині країни, наші спецслужби захистили Україну від більш ніж 200 терористичних атак, які готувалися у Києві, Запоріжжі, Одесі, Харкові, Львові і багатьох інших містах України", – відзначив Президент у спільній заяві для ЗМІ.

Глава Української держави наголосив на ключовій позиції: "Нас не налякати, і світ не налякати терористичною загрозою. Ми чітко заявили, що ті держави, які підтримують тероризм, не мають права брати участь у боротьбі з тероризмом. Не буває поганих терористів і прийнятних терористів. Чіткий висновок – всі вони є терористами, і не можна під гаслом боротьби з тероризмом очиститися від порушень міжнародного права чи отримати міжнародну індульгенцію. Це наша чітка позиція", – заявив Петро Порошенко.

Петро Порошенко: "Грошове забезпечення військових має бути збільшено"

Президент України наголосив на необхідності збільшення фінансового забезпечення українських військових. Так, в інтерв'ю українським телеканалам Глава держави нагадав нещодавно оприлюднену інформацію про те, що мінімальна заробітна плата поліцейського буде складати понад 6 тис. гривень. "Наполягаю – грошове забезпечення захисника Вітчизни має бути не менше цього", – сказав Президент України.

Він також відзначив, що уважкому 2016 році видатки на національну безпеку та оборону будуть єдиними видатками, які не скорочуватимуться. "Впевнений, що це той максимум, який українська держава та платники податків можуть зробити для забезпечення національної безпеки та оборони", – сказав Президент.

Глава держави наголосив на важливості підвищення ефективності використання бюджетних коштів та висловив подяку волонтерам за роботу та контроль при закупівлі продовольства, грошового, речового та медичного забезпечення, пально-мастильних матеріалів, створенні інфраструктури та логістики, забезпеченні електронних закупівель.

– За всі сфери, де була створена "волонтерським десантом" неможлива атмосфера для функціонування корупції, де розворушили болото, в якому безбідно жили десятки років, я хочу низько вклонитися волонтерам та тим небайдужим людям, які це зробили, – сказав Петро Порошенко.

"Боєздатність української армії, допомога Україні у війні з Росією – це допомога, у тому числі, ЄС і країнам-членам НАТО"

"Боєздатність української армії, допомога Україні в цій війні, яку розв'язала Росія, – це допомога, у тому числі, Європейському Союзу і країнам-членам НАТО, щоб російські танки не доїхали до них. Тому нам потрібна оборонна зброя, нам потрібні нові технології. І наші військовики, які мають неймовірний потенціал, повинні користуватися новою модерновою зброєю і новими модерновими системами як комунікації, так і розвідки, так і всіма можливими військовими елементами, які є в розвинутих державах", – підкреслив Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк в інтерв'ю українським телеканалам.

Арсеній Яценюк зазначив, що зараз уже понад 60% українців усвідомлюють, що єдина система гарантування безпеки для України – це членство України в НАТО. "Це стаття 5 Вашингтонського договору – напад на одну з країн означає напад на Альянс, – зазначив Прем'єр-міністр. – У цьому питанні є політичні аспекти, зовнішньополітичні. Дехто ще думає про те, що можна проводити мирні переговори з Російською Федерацією. Переговори можна і треба проводити. Але переговори треба проводити лише з сильної позиції – як військової, так і фінансової та дипломатичної".

Україна повинна зараз повністю розпочати план адаптації українських Збройних Сил до всіх стандартів НАТО. "Якщо ми не можемо зараз стати юридично членами НАТО, то ми в змозі стати фактично членами НАТО", – наголосив Арсеній Яценюк.

Спільні навчання, які Україна проводить з країнами-членами НАТО, зокрема "Сі Бріз", Глава Уряду назвав шляхом комунікації: "Це шлях того, що українські військові розмовляють англійською, інформаційні канали між українськими Збройними Силами і ЗС США і будь-якими іншими збройними силами країн-членів НАТО повністю скомутовані".

"Переконаний, що Глава держави це має одним з ключових пріоритетів", – додав Арсеній Яценюк.

Він наголосив на необхідності прискорювати, фінансувати програми реформування Збройних Сил: "Тут також потрібна допомога наших американських партнерів. І те, що вони виділили 300 мільйонів доларів на наступний рік, – це позитивний сигнал".

Арсеній Яценюк також зупинився на питанні можливості надання Україні оборонювальної зброї: "Я відверто піднімав питання, що ми зараз не просимо наступальної зброї. Нам потрібна оборонна зброя. Путін за останніх десять років витратив десятки мільярдів доларів на модернізацію своєї зброї. Якщо хтось із західних наших партнерів думає, що Путин воює тільки з Україною, – Путін воює з цивілізованим вільним світом. А Україна стала форпостом цієї війни".

Відповідаючи на запитання журналіста щодо відвідання атомного авіаносця США "Гаррі Трумен", Арсеній Яценюк зазначив, що це взірцева військова машина, яка вселяє впевненість у тому, що ці люди знають, що

роблять, ці люди вміють воювати.

"Це те, що зараз з'явилося в Україні", – сказав Глава Уряду.

Арсеній Яценюк підкреслив, що спілкувався з багатьма інструкторами із США, які тренували бійців Національної гвардії і почали тренувати Збройні Сили України. "Вони приїжджали сюди з одним враженням, а від'їжджали з зовсім іншим. Тому що вони спілкуються з нашими молодими хлопцями – хтось був у зоні АТО, хтось воював, хтось тільки поїде воювати – і кажуть, що в нас неймовірний потенціал. "Ваш потенціал зараз – це не танки, ракети, літаки, які треба купувати і модернізувати. Основне – це ваші люди". Тому їхня логістика, їхня система і наші люди здатні зробити Україну тією державою, яка стане членом НАТО", – наголосив Арсеній Яценюк.

Видатки бюджету на безпеку і оборону не зменшаться

Оскільки досі не завершено військові дії та не зменшена загроза наступу російських військ, пріоритетом нашої держави повинно бути посилення озброєння українських Збройних Сил, Нацгвардії та всіх підрозділів, що входять до сектору безпеки і оборони України. Про це заявив Секретар РНБО Олександр Турчинов після вручення медалей та подяк військовим і волонтерам.

– РНБО вважає, що, виходячи з тих загроз, які сьогодні реально стоять перед країною, ми не можемо зменшувати наші видатки на сектор оборони і безпеки, – заявив Олександр Турчинов.

За його словами, саме тому сукупні видатки в державному бюджеті на сектор безпеки і оборони повинні бути, як прописано в Стратегії національної безпеки та у Військовій доктрині, 5% від ВВП. "Це, безумовно, дуже серйозний ресурс – близько 113 млрд грн, – пояснив він. – Ми не зменшимо наші видатки на оборону, доки повністю не буде звільнена територія України – як на сході, так і на півдні".

ДП "Антонов" презентував Ан-178 новопризначеному Послу Франції

8 грудня 2015 р. ДП "Антонов" відвідала делегація Французької Республіки, до складу якої увійшли представники Генеральної дирекції з озброєння Міністерства оборони Франції та співробітники Посольства Французької Республіки в Україні на чолі з Надзвичайним та Повноважним Послом Ізабель Дюмон.

Під час візиту гості ознайомилися з різними напрямками діяльності підприємства, сучасними програмами "Антонова", новітніми технологіями, що застосовуються при створенні перспективних літаків "Ан".

Основною темою переговорів стала можливість розвитку співробітництва в авіаційній галузі. Адже літакобудівна промисловість належить до числа тих сфер, які яскраво демонструють ефективну взаємодію між Францією та Україною.

Завдяки плідному співробітництву між підприємствами країн на світ з'явилися нові літаки, оснащені сучасним обладнанням. Серед них – різноманітні за призначенням літаки сімейства Ан-148/-158, а також новий транспортний Ан-178.

Як розповів перший віце-президент ДП "Антонов" Олександр Коцюба, що Україна та Франція мають численні можливості для розвитку існуючого співробітництва. В арсеналі "Антонова" – багато напрямів, які можуть стати його основою. Зокрема, планується широке залучення західних підприємств до реалізації програми імпортозаміщення та переобладнання виробничих потужностей "Антонов".

– Впевнені, що ці проекти стануть гідним продовженням плідної взаємодії між Україною та Францією, – зазначив він. – Про це ми й говорили з Її Високоповажністю.

“За службу миру”

Українським миротворцям в ДР Конго вручили медалі ООН

З нагоди 24-ї річниці Збройних Сил України в базовому таборі 18-го окремого вертолітного загону, що виконує завдання Місії ООН зі стабілізації у Демократичній Республіці Конго, де командиром льотчик-снайпер полковник Володимир Колотило, відбувся “Парад медалей”. Аби привітати українських військових, на свято завітали командири національних контингентів, що знаходяться поруч з базовим табором українських вертолітників. Це представники Збройних сил Уругваю, Бангладеш, Танзанії, Індії, Сенегалу, Південно-Африканської Республіки та інші поважні гості.

Захід розпочався з шикування українського підрозділу, винесення прапора ООН і національного українського стяга, а також виконання військовослужбовцями гімну Організації Об’єднаних Націй та Державного Гімну України.

Начальник штабу – перший заступник командира загону полковник Сергій Шаповалов доповів тимчасово виконуючому обов’язки Командувача сил Місії ООН зі стабілізації в ДР Конго генерал-майору Жану Білоду про готовність особового складу до проведення урочистої церемонії.

Командир вертолітного загону льотчик-снайпер полковник Володимир Колотило привітав підлеглих зі святом та подякував їм за сумлінне виконання обов’язків. Зокрема, він наголосив, що цей день є особливо святковим. Адже в Україні вшановують Збройні Сили, а в Демократичній Республіці Конго керівництво Місії ООН вручає особовому складу загону медаль “За службу миру”.

– Під час виконання своїх службових обов’язків українські військовослужбовці показують найкращі людські якості, несуть мир і свободу у ДР Конго. Участь України у міжнародній миротворчій діяльності забезпечує активну її присутність у світових політичних процесах і є одним з основних напрямів державної політики України з питань національної безпеки, – додав командир загону.

Від імені керівництва Місії ООН зі стабілізації в ДР Конго виступив тимчасово виконуючий обов’язки заступника Командувача сил Місії ООН зі стабілізації в ДР Конго генерал-майор Жан Білод, який від імені керівництва Місії передав привітання українським миротворцям і назвав великою честю разом з українськими військовими відзначати 24 річницю їхнього війська.

– Я пишаюся тим, що маю можливість працювати з українським авіаційним загоном під егідою Організації Об’єднаних Націй для виконання спільних завдань і благородної мети створення миру і стабільності в ДР Конго. Український авіаційний загін присутній в Місії ООН в ДР Конго з 2012 року. З того часу 5 контингентів українських авіаційних підрозділів відмінно виконували свої завдання. Сьогодні ж Україна має величезний досвід у плані виконання бойових місій і надання різної підтримки наземним військам. Ваш підрозділ відповідає за підтримку доручень ООН на основі широкого спектру завдань, які передбачають вогневу підтримку військ, озброєний супровід, патрулювання, евакуацію, охоронні і транспортні завдання, – зазначив генерал-майор Жан Білод.

Він також наголосив на тому, що українські військовослужбовці дисципліновані і віддані у своїй роботі. Вони завжди роблять усе з щирістю і професіоналізмом, а вертолітний загін завжди готовий виконати завдання на межі можливого, враховуючи технічні обмеження, правила безпеки й погодні умови.

Під час урочистої церемонії близько сотні військовослужбовців українського Національного контингенту було нагороджено медалями Організації Об’єднаних Націй “За службу миру”.

Цього дня на адресу українських миротворців пролунало ще чимало привітань. Усі вони підкреслювали вагому і передову роль вертолітного загону у справі забезпечення миру на території Демократичної Республіки Конго.

Як повідомив командир загону, за період п’ятої ротації у ДР Конго особовим складом було виконано більш 3340 польотів із загальним нальотом більш як 3250 годин, перевезено близько 15600 пасажирів та 220 тонн вантажу.

Гостей свята запросили до офіцерського клубу для перегляду відеопрезентації про українське військо й ознайомлення з історією та сучасністю України, традиціями нашого народу. Під час святкового обіду високі гості мали змогу скуштувати українські національні страви.

А на завершення урочистостей командир 18-го окремого вертолітного загону льотчик-снайпер полковник Володимир Колотило подарував іноземним гостям сувенірну символіку нашої держави.

Назар Волошин.
Фото автора.

Міноборони започатковує нову систему співпраці з журналістами, які працюють в зоні проведення АТО

Для полегшення роботи цивільних журналістів та працівників ЗМІ щодо висвітлення проведення антитерористичної операції Міністерство оборони України започатковує нову систему співпраці.

1. Щосереди (через Прес-центр АТО) буде формуватися список цивільних журналістів, працівників ЗМІ, які виявили бажання працювати на об’єктах ЗС України (органах військового управління, військових частинах, районах (місцях) їх дислокації, підготовки та виконання завдань за призначенням) в зоні проведення антитерористичної операції, із зазначенням:

– ПІБ журналістів, бажаних напрямків роботи (секторів);

– марки і державних номерів автомобілів;

– номерів прес-карт.

2. Щоп’ятниці список буде доводитися телеграмою до кожного сектору (до неділі зазначена телеграма буде доведена до чергової служби кожного підрозділу в зоні проведення АТО).

3. Для організації роботи цивільних журналістів, працівників ЗМІ на кожному з визначених об’єктів ЗС України будуть призначатися відповідні посадові особи.

4. Для підтвердження права цивільних журналістів, працівників ЗМІ на відвідання об’єктів, перетин блокпостів тощо буде здійснюватися перевірка через відповідну чергову службу за списком, сформованим Прес-центром АТО.

Разом з тим, у разі виникнення ситуацій, пов’язаних з різкою зміною обстановки в зоні проведення АТО, або будь-яких інших непередбачуваних обставин, що виникають під час роботи з вітчизняними та іноземними журналістами (зміни у складі знімальних груп та їх автотранспорту, корегування маршрутів тощо), прес-центр АТО проводитиме щоденну акредитацію журналістів для надання їм можливості оперативної роботи.

Серцем. Совістю. Честю

До багатотисячної когорти молодих воїнів, що склали урочисту присягу на вірність народу України в День Збройних Сил України, стали і військовослужбовці навчально-тренувального Центру військ зв’язку, яким командує полковник Ігор Міцюк. 980 юнаків цьогорічного осінньо-зимового призову поповнили чисельний склад навчального закладу для проходження курсу підготовки за визначеними військовими спеціальностями з подальшим розподіленням по військових частинах ЗС України.

– Значення нинішнього заходу, – розповів заступник начальника НТЦ по роботі з особовим складом підполковник Юрій Кривоніс, – має велике виховне та суспільно-політичне значення. Виходячи з реалій сьогодення, народ України повинен відчувати, що зміцнення бойового потенціалу Збройних Сил знаходиться у зоні постійної уваги державного керівництва. І черговий призов на строкову службу – це частка загальнодержавної концепції створення сучасної української армії.

Перехід на контрактну основу комплектування ЗС України – процес поступовий та планомірний, і строкова служба є для нього невід’ємною часткою формування кадрового резерву. Звісно, що жоден строковик не буде направлений у зону проведення АТО, хоча дуже багато курсантів висловлюють щире бажання виконати свій конституційний обов’язок у гарячих точках протистояння російській агресії. І вже це дає підстави вважати, що нинішній призов визначає значно вищий рівень громадянської свідомості та відповідальності. Ще один покажчик того – двадцять п’ять юнаків віком 18-19 років, які за власною ініціативою виявили бажання призватись до армійських лав раніше визначеного Законом призовного 20-річного віку. Ну, і не останню чергу в якісних показниках цьо-

горічного набору відіграє факт зростання кількості юнаків з вищою освітою: серед курсантів це близько 30 відсотків. Це достатньо потужний потенціал у плані підготовки висококласних фахівців.

Особливо слід відзначити високий рівень морально-психологічної налаштованості молодих воїнів навіть у контексті екстериторіального характеру комплектування. Свідоме рішення набути військову спеціальність і стати справжнім захисником Вітчизни не повинно ототожнюватись із принципом “служу там, де зручно, де рідна хата…”.

– Досвід минулих років, – продовжує підполковник Юрій Кривоніс, – довів пагубність територіального типу призову, який у значній мірі “вимив” зі свідомості військовослужбовців почуття відповідальності і патріотизму, коли за нібито економічними негараздами армія комплектувалась “місцевими” призовниками. Що з того вийшло, ми наочно упевнились на прикладі анексії Криму. Сьогодні до нас прийшли юнаки з усіх куточків України, і кожен молодий солдат готовий до випробувань та складних умов армійського буття. Після складання Присяги певна кількість курсантів пройде десятиденний курс підготовки стрільців і буде розподілена за рознарядкою. А основна більшість розпочне місячний курс підготовки за напрямками зв’язку. Їх нові місця служби чекатимуть з січня 2016 року. За цей період вони оволодіватимуть як спеціальною підготовкою, так і удосконалюватимуть теоретичні та практичні навички і за іншими загальновійськовими спеціальностями. Для цього у нас є як висококваліфікований командно-викладацький склад, так і вдосконалені навчальні методики, складені з урахуванням досвіду ведення бойових дій на сході України. Враховуючи, що за останній рік ми підготували для потреб Збройних Сил, у тому числі і АТО, більше одинадцяти тисяч фахівців, сьогодні маємо сподівання вважати, що і нинішню каденцію молодих воїнів навчимо того, що знадобиться їм як у бойових умовах, так і в мирному житті.

Традиційні урочистості органічно доповнили численні зустрічі та бесіди батьків та рідних молодих воїнів з командуванням навчального центру, відвідини гостями свята казармених приміщень, солдатської їдальні, навчальних класів, а також військового Православного Храму та музею військ зв’язку Збройних Сил.

Володимир Лазарєв.
м.Полтава. Фото автора.

Генерал-майор Валентин Пістрюга: “Обсяг завдань в АТО зменшився, але інтенсивність польотів – на рівні 2014 року”

Напередодні Дня Сухопутних військ ЗС України на запитання кореспондента газети “Крила України” про сьогодення армійської авіації відповідає начальник армійської авіації Командування Сухопутних військ ЗС України генерал-майор Валентин Пістрюга.

– Нещодавно у Збройних Силах України завершився 2015 навчальний рік, і вже підведені підсумки. Чого вдалося досягти в цьому році, а реалізацію яких планів довелося відкласти на майбутнє?

– Другий рік поспіль особовий склад армійської авіації бере участь в антитерористичній операції на сході держави. Хоч обсяг завдань в АТО зменшився, інтенсивність польотів знаходиться на рівні минулого року. Збільшилась кількість польотів на навчаннях. Вперше курсанти четвертого курсу продовжували підготовку на вертольотах Мі-8 в частинах армійської авіації з робочого місця льотчика-штурмана і досягли рівня підготовки вдень та вночі в простих метеорологічних умовах одиночно до бойових дій у складі екіпажу. Більш ніж 60 льотчиків були підготовлені та здали на 1-й та 2-й класи. Проведено ротації особового складу 18-го та 56-го окремих вертолітних загонів. Продовжувалось удосконалення льотних навичок та вирішення інших важливих завдань із підвищення рівня боєздатності роду військ у цілому.

– За цей рік армійська авіація Сухопутних військ ЗС України змінилася і структурно, і кількісно. Достатньо відзначити, що зараз ми маємо чотири авіаційні бригади. Коли ми ведемо розмову про відремонтовану і модернізовану авіаційну техніку, хотілось би почути конкретні приклади. Які зразки отримано цього року, а що Ви плануєте зустріти в майбутньому?

– У листопаді 2015 року мене запросили взяти участь у міжнародній конференції “Combat helicopter – 2015” у м. Прага. Під час конференції я дійшов висновку, що Україна у розвитку вертольотобудування іде тим же шляхом, що й інші країни. Це напрямок глибокої модернізації існуючих вертольотів, створення багатоцільових гелікоптерів, при цьому кількість типів – в межах 3-4 машин, авіоніка та інші системи повинні бути взаємозамінні.

У 2015 році нам вдалося збільшити кількість справних вертольотів, але з нового ми нічого не отримали, на озброєння надходять ті ж зразки, що й у 2014 році. Є надія, що 2016 рік буде справжнім роком розвитку авіації, і ми у складі бригад армійської авіації побачимо модернізовану техніку з українським озброєнням та системами.

– Виконання завдань в Ліберії і, особливо, в Конго – окрема сторінка українських вертолітників. Які підсумки миротворчої діяльності цього року?

– Обидва загони продовжують виконувати завдання у складі Місій, результати цієї роботи цілком задовольняють як керівництво Місії, так і керівництво Збройних Сил України. У грудні 2015 року плануємо провести ротацію авіаційної техніки.

– Армійська авіація – це не тільки виконання завдань в АТО та миротворчі місії. Окрім того, є чергування в системі пошуково-рятувального забезпечення, участь у навчаннях підрозділів СВ ЗС України та міжвидових навчаннях, виконання плану парашутно-десантної підготовки… Це – тільки ті завдання, котрі може виконувати досвідчений льотний склад. А ще потрібно відновити льотну підготовку мобілізованих офіцерів, навчити молодих льотчиків. Чи вистачає часу? Який наліт на одного льотчика армійської авіації за цей рік?

– Ви праві, завдань багато. Але скажу лаконічно: у нас достатня кількість підготовлених льотчиків і льотчиків-інструкторів, це по-перше, а по-друге, – це наша робота, і час на це є завжди. А середній наліт на льотчика у 2015 році складає понад 53 години.

– Льотчик не підніме в повітря вертоліт, якщо він не певен в його якісному обслуговуванні. Чи задовольняє вимоги командування підготовка молодших авіаційних спеціалістів (механіків, електриків, спеціалістів з озброєння, фахівців наземного забезпечення польотів)? Чи приходять в частини військовослужбовці за контрактом на ці посади?

– Фахівців високого рівня, в тому числі і зі складу молодшого авіаційного персоналу, у нас вистачає. Понад 10 років наші частини не мають жодного солдата строкової служби. Технічний склад навчається в частинах армійської авіації. Про рівень підготовки свідчить те, що протягом майже двох років відмов авіаційної техніки з вини технічного складу не було. На початок 2014 року відсоток укомплектованості військовослужбовцями за контрактом сягав 100 відсотків. Робота продовжується.

– Що побажаєте українським військовим вертолітникам наступного року?

– Впевненості у своїх силах, миру в нашій Державі та добробуту в родинах.

Наш кор.

Кожен збитий БПЛА – чиїсь врятовані життя

Напередодні Дня Збройних Сил України командир зенітної ракетної батареї капітан Яків Вензик привітав своїх підлеглих та усіх колег по зброї з професійним святом. Його частина з осені 2014 року бере участь в антитерористичній операції в Луганській та Донецькій областях.

Основне завдання зенітників – це бойове чергування у ввіреному повітряному просторі, яке несе за собою чимало інших завдань, пов'язаних з організацією охорони та оборони позицій, облаштуванням постів повітряного спостереження, забезпеченням життєдіяльності та інші. А основна ціль – безпілотні літальні апарати – очі ворога, які вказують артилерії точні координати наших військ. Не дарма кажуть, що кожен збитий БПЛА противника – це чиїсь врятовані життя.

За словами Якова Вензика, всі зенітно-ракетні обслуги успішно знищували БПЛА противника зенітними ракетними комплексами “ОСА”. Хоч цей комплекс і не призначений для подібного роду завдань, вояки мусили пристосовуватися і вражати цілі як вдень, так і в нічний час.

Батарея капітана Якова Вензика базується на Дніпропетровщині, саме звідти вони прибули в зону АТО. Тому більшість військовослужбовців та мобілізованих – місцеві, однак є багато хлопців і з Сумської області. Перед тим, як потрапили на передову, усі військовослужбовці брали участь у серйозних навчаннях на полігоні Широкий Лан. Пройшли вишкіл, бойове злагодження і, звичайно, практичні стрільби.

– Хочу відзначити бойову роботу старшого лейтенанта Костянтина Медведєва, призваного 3-ою хвилею мобілізації, який на відмінно вивчив та засвоїв бойову роботу зенітного ракетного комплексу “ОСА”, брав участь як в бойовій роботі, так і у відновленні техніки.

З кращого боку показали себе також старший сержант С.Рибалкін, старшина М.Жолобов, старший солдат В.Решетар, солдат М.Сидоров.

Значну роботу з обслуговування техніки, її відновлення, навчання водіїв провели військовослужбовці за контрактом молодший сержант Я.Кузневич, старший солдат В.Новодран, старший солдат В.Меріца.

Сьогодні підрозділ капітана Якова Вензика, як завжди, займається бойовою роботою – несе бойове чергування з охорони повітряного простору, але уже з новими мобілізованими військовослужбовцями, які прибули для проходження служби в рамках чергової ротації.

Наразі спокійно, як констатують зенітники, безпілотників стало значно менше, ніж торік, але пильності та концентрації тут ніхто не втрачає – усі розуміють, куди приїхали і що тут роблять!

Юрій Ігнат.
“Крила України”.

Україна та Канада спільно розвиватимуть високі технології у літакобудуванні

В ході Міжнародного аерокосмічного саміту 2015 р. у місті Отава генеральний директор ДК “Укроборонпром” Роман Романов та директор ДП “Спецтехноекспорт” Павло Барбул провели переговори з провідними канадськими компаніями щодо розвитку спільних високотехнологічних проектів у сфері літакобудування.

– Така кооперація необхідна обом країнам для збереження своїх позицій на світовому ринку озброєнь та техніки. Виробництво надсучасних авіадвигунів, радарів, систем навігації та комунікації дозволить значно розширити експортні можливості України. І в цьому випадку йдеться про експорт техніки та послуг не лише в країни третього світу, – зазначив Павло Барбул, директор “Спецтехноекспорт”.

– Компанії світового рівня, такі як Pratt & Whitney Canada, United Technologies, Esterline Electronics, IMP Group, бачать Україну своїм стратегічним партнером. Аерокосмічна галузь залишається ключовою для розвитку інновацій та економічного зростання в Канаді, тож досвід цієї країни допоможе нам змінити військово-промисловий потенціал України, – сказав Роман Романов, гендиректор ДК “Укроборонпром”.

Також в рамках цього візиту відбулися зустрічі з головою Конгресу українців в Канаді та Віце-президентом Світового Конгресу українців Павлом Гродом, віце-президентом Канадсько-української торгової палати Іваном Іванюрою, керівництвом Канадської асоціації з оборони і безпеки, в ході яких сторони домовились про подальший розвиток партнерства в оборонній сфері.

Нагадаємо, в жовтні цього року ДП “Антонов” замовило двигуни PW150A у канадської компанії Pratt&Whitney Canada для їх установки на новий Ан-132D. Це стане першим великим проектом в оборонній сфері, реалізованим у тісній співпраці з канадською компанією.

Харківський авіазавод почне виробництво композитних вузлів для “Антонова”

Найближчим часом Харківське державне авіаційне підприємство (ХДАВП) буде тісно інтегроване у виробничо-технологічний цикл ДП “Антонов”. Про це повідомив заступник гендиректора Держконцерну “Укроборонпром” Юрій Пащенко. За його словами, передбачається використовувати ХДАВП для виробництва композитних вузлів.

– У цьому є і найближча перспектива харківського авіазаводу, який спеціалізуватиметься на цих деталях і для виробничої програми ДП “Антонов” зокрема. Втім, його участь у єдиній технологічній виробничій лінії щодо створення літаків сімейства “Антонов” цим вичерпуватися не буде, – сказав Юрій Пащенко .

Крім того, ХДАВП необхідно доробити й реалізувати Ан-140 і Ан-74, які зараз знаходяться на різній стадії готовності.

– Є замовлення, які були підписані керівником підприємства без передоплати, без відповідного фінансування. Країни-споживачі цієї продукції готові отримати цю техніку. Але нам її потрібно добудувати. Для запуску підприємства ми звернулися до Прем’єр-міністра, щоб нам для цього заводу цільовим призначенням було виділені фінансові ресурси, – сказав гендиректор “Укроборонпрому” Роман Романов.

Новітня РСЗВ “Верба” від розробників “Оплотів”

Провідне підприємство-розробник Державного концерну “Укроборонпром” – Харківське конструкторське бюро ім. О.Морозова – представило новітню реактивну систему залпового вогню “Верба”. За словами розробників, це нове покоління відомих “Градів”.

Модернізована система розміщена на шасі КРАЗ та оснащена кабіною на 5 місць. Керування вогнем, прицілювання та навіть перезаряджання здійснюється в автоматичному режимі з кабіни, без безпосереднього втручання солдатів в її роботу. Маса нової системи залпового вогню сягає майже 20 т, але вона здатна розвивати швидкість до 85 км/год.

– Настав час, коли треба припиняти їхати на радянському минулому і починати дивитися в перспективу. “Верба” – це те озброєння, яке має надходити в армію в промислових масштабах, – зазначив генеральний директор “Укроборонпрому” Роман Романов.

Бронеавтомобілі “Дозор-Б” – повністю готові до бою

Новітній бронетранспортер “Дозор-Б” пройшов державні випробування та рекомендований до прийняття на озброєння ЗС України. Таким є висновок спеціалізованої військової комісії, викладений у спільному рішенні, підписаному представниками розробника та інших відомств.

– Дозор-Б” – це машина, створена у максимально короткий, навіть екстремально короткий термін. При цьому – якісна та надійна. Сьогодні на Михайлівській площі ми представили серійну партію цієї техніки, зробленої у повній відповідності до завдань, які нам ставлять Збройні Сили України, – заявив генеральний директор “Укроборонпрому” Роман Романов журналістам.

Оборонна промисловість, котра 2014 року переважно була завантажена ремонтом і модернізацією озброєння та військової техніки, у 2015-му перемістила акцент на новітні зразки. Так, менш ніж за рік “Укроборонпром” виконав завдання військових і підготував “Дозор-Б”.

– У квітні поточного року військовим було представлено перший зразок, в травні ми отримали уточнене технічне завдання щодо цієї машини, а вже наприкінці серпня бронетранспортер передали на державні випробування, – зауважив директор Львівського бронетанкового заводу Роман Тимків. – Так, держвипробування щойно були успішно пройдені, але вже нині готова ціла серійна партія “Дозор-Б”.

Свої зусилля заради такого оперативного відпрацювання “Дозор-Б” об’єднали різні вітчизняні підприємства. Схід і захід працювали пліч-о-пліч – “Львівський бронетанковий завод” та “Харківське конструкторське бюро ім.О.Морозова” згуртували зусилля.

– Майже 250 фахівців “ХКБМ” працює над авторським супроводом виготовлення бронетранспортерів “Дозор-Б”, ми перебуваємо у постійному контакті з львів’янами. Працюємо як єдиний механізм, – зазначив очільник “ХКБМ” – генеральний конструктор Яків Мормило.

4 грудня генеральний директор “Укроборонпрому” Роман Романов нагородив провідних фахівців обох підприємств Концерну відзнаками за вагомий внесок у зміцнення обороноздатності держави – за розробку, виготовлення та відпрацювання дослідного зразка бронеавтомобіля “Дозор-Б”.

А нещодавно на Михайлівській площі “Укроборонпром” презентував серійну партію бронеавтомобілів “Дозор-Б”, а також нових БТР-3 та БТР-4.

– Сподіваємось, що найближчим часом всі ці машини підуть у війська, а українські заводи отримають системні замовлення на їх системне виробництво для ЗС України. А всіх киян та гостей столиці запрошуємо разом з дітками у ці вихідні прийти і побачити бронетехніку, якою ми вибороємо перемогу та посилюємо економіку держави, – підсумував Роман Романов.

“Укроборонпром”: більше сучасної і якісної техніки

За 11 місяців роботи у 2015 році Державний концерн “Укроборонпром” виготовив для силових структур України 3468 одиниць озброєння та військової техніки. Про це повідомив генеральний директор Концерну Роман Романов на відкритті виставки “Зброя перемоги”.

– Майже 3,5 тисячі озброєння та військової техніки ми вже виготовили у поточному році для Збройних Сил України, Національної гвардії та прикордонників. Більшість озброєння, а саме 1767 одиниць, – це новітнє, виготовлене з нуля та модернізоване, – заявив очільник Концерну.

Підприємства “Укроборонпрому” модернізували 10 літаків, передали 1135 керованих ракет та високоточних боеприпасів та 243 одиниці ракетно-артилерійського озброєння. Відновлена та відремонтована 1701 одиниця військової техніки.

А от на 2016 рік головним завданням Харківського конструкторського бюро ім. О.Морозова є виробництво танків, бронетранспортерів та посилення дослідно-конструкторських робіт.

– Сучасна бронетехніка, зокрема “Дозор-Б”, танк Оплот, БТР-4, модернізований БТР-3, нова модифікація системи залпового вогню “Верба” – неперевершені здобутки ХКБМ. Ми повинні докласти максимум зусиль, аби вся ця техніка якнайшвидше потрапила на фронт. Сьогодні наше завдання – не просто задовольнити потреби української армії, але й поставити нашим військовим найсучаснішу високотехнологічну зброю, – заявив Роман Романов.

Очільник “Укроборонпрому” також повідомив, що на ДП “Львівський бронетанковий завод” вже готова перша партія новітніх бронетранспортерів “Дозор-Б”. Зовсім скоро її повинні відправити на фронт.

Роман Романов, проінспектувавши виробничі потужності конструкторського бюро, нагородив фахівців бронетанкового кластеру оборонно-промислового комплексу України. Спеціалісти обох підприємств Концерну отримали відзнаки за внесок у зміцнення обороноздатності держави та у розробку, виготовлення та відпрацювання дослідного зразка бронеавтомобіля “Дозор-Б”.

Ігор і Паша з Білої Церкви товаришують ще з дитинства. Вони були звичайними громадянами із середніми статками, чоловіки займались підприємницькою діяльністю і загалом вважали своє життя цілком вдалим. Але почалася війна... З тих пір втримати їх вдома стало просто нереально. Колишні підприємці перетворились на відчайдушних волонтерів, що увесь свій час присвячували благодійній справі, часто бували на фронті. Ще тоді до друзів дитинства причепився незвичний позивний "Опосуми". Чоловіки і справді чимось нагадують кумедних звірят з мультфільму – завжди разом, завжди усміхнені. Коли Ігорю прийшла повістка, Павло також вирішив рушити на фронт, тим паче зона АТО за останній час встигла стати для чоловіків другою домівкою.

Позивний "Опосуми":

"Найскладніше на фронті – чекати наказу, коли тебе обстрілюють, і нічого не робити"

– Як ви стали волонтерами?

– Та, мабуть, як і більшість українських волонтерів… З березня минулого року почали передавати на фронт різні речі, знайомились з бійцями-земляками, дізнаватись про їхні потреби, робили закупівлі. Пізніше почали самостійно відвозити передачі бійцям. Побували в різних місцях – Мелітополь, Амбросівка, Сонцево, Волноваха…

– Де брали кошти на продукти, речі?

– Починалось все зовсім примітивно. Ми ходили по селах і збирали в людей овочі, воду, продукти. Якщо розібратись, у кожної родини є чим допомогти фронту. Потім ми увійшли до складу Білоцерківської волонтерської групи, там збирали кошти і купували бійцям усе, що вони замовляли. Замовлення були як коштовними, так і зовсім дешевими. Купували і шкарпетки, і тепловізори.

– Вам вдалось реалізувати масштабний проект щодо пошиву військової форми…

– Так, ми закупили матерію і пошили форму на 500 тисяч гривень. Її потім носили у багатьох бригадах. Це і 82-га, 30-та, 93-та бригади, "Правий сектор". Форма усім сподобалась і служила досить довго.

– Волонтерською діяльністю ви займались доволі довго?

– Волонтерством ми займались протягом цілого року. У травні цього року Ігорю прийшла повістка, адже він раніше служив. Я вирішив підтримати товариша і піти до війська добровільно. Ми взяли відношення до білоцерківської 72-ї бригади, що давно стала нашою рідною. Справа в тому, що ми цій бригаді постійно допомагали. Там отримали звання молодших сержантів. Проходимо службу.

– Адаптуватись до умов фронту було просто?

– Завдяки волонтерству у нас взагалі не було адаптації як такої. Ми були готові до всього, добре знали командирів і бійців, обстановку на фронті, кому що потрібно, хто чим займається. Можна сказати, що ми прийшли у свою стихію.

– Довгий час ви допомагали бійцям. А коли вам прийшов час служити, хто допоміг придбати усе необхідне?

– Коли нас запитують, що нам потрібно, ми завжди відповідаємо, що у нас все є. Є бійці з більшими потребами, які дійсно собі не можуть дозволити коштовні покупки і які не можуть без них обійтись. Та і українці вже видихлись і великої змоги допомагати не мають. Хоча ми волонтерську діяльність не закинули. Так само займаємось, просто додому не можемо їздити так часто, як хотілося б. Поштою нам з дому пересилають різні замовлення, а ми їх розвозимо по всій передовій.

– Що бійці зараз замовляють? Потреби змінились у порівнянні з минулим роком?

– В принципі, потреби практично не змінились. Хоча з одягом і взуттям зараз набагато менше проблем. Міністерство оборони почало форму видавати двічі на рік, берці почали видавати. Зараз більш потрібні генератори, бензопили, тактичне спорядження, тепловізори, прилади нічного бачення, більш коштовні речі. Ну, і звісно, всім хочеться чогось домашнього з'їсти, якусь консервацію, якийсь шматочок сала, ковбаси... Нам активно допомагає і Білоцерківська волонтерська група, і "Шалені бджілки", що активно плетуть маскувальні сітки, кікімори. Ці організації ефективно допомагають і нам, і по усій лінії фронту.

– Ви бачите ситуацію зсередини. Без волонтерів було б важко?

– Сто відсотків. Без них взагалі б діла не було. Зараз Міністерство оборони помітно поліпшило справи. А минулого року було вкрай важко. Волонтерів дуже багато приїжджало, і ми практично завжди були на передовій. Зараз допомога пішла на спад.

– Які завдання виконуєте?

– Займаємось виявленням і знищенням ворожих безпілотників. Останнім часом трохи менше почали їх виявляти, вони значно менше літають. Раніше було набагато більше.

– Якщо порівняти наші безпілотники з їхніми…

– Наші безпілотники можна назвати народними. Люди збирають на них кошти, замовляють, складають, роблять своїми руками. У ворога – більш професійні. В минулому році наш підрозділ збив кілька дорогих військових безпілотників "Орлан-10". Одразу видно, що така техніка є потужною і професійною. Коли збиваєш такий безпілотник, відчуваєш, що ти зробив свій внесок для загальної справи, одразу бачиш результат своєї діяльності.

– Довго вчились довелось?

– Якщо чесно, то досить швидко опанували нову професію. Коли є грамотні командири, які завжди допоможуть, підкажуть, підтримають, то справи ідуть просто. Саме завдяки хорошому колективу нам і вдалось так легко увійти в курс справи. Взагалі на фронті найскладніше – не воювати, а саме чекати і нічого не робити. Коли тебе обстрілюють, а ти не можеш нічого зробити, це найгірше.

– В Ігоря два місяці тому народилась дитина, та і вас, напевне, тягне до сім'ї…

– Звісно, сумуємо за сім'ями, але розуміємо, що на першому місці зараз стоїть перемога, а насолодитись родинами ще встигнемо. Нам ще півроку служити до дембеля, поки що усі наші думки – тут. Якщо чесно, то навіть після відпустки тягне назад до хлопців, назад на фронт. Я навіть телевізору тепер не довіряю. Коли дивлюсь новини, телефоную хлопцям і перепитую про реальний стан речей.

– В подальшому плануєте продовжувати служити?

– Так, плануємо укласти контракт і продовжувати служити на благо країни. Хочеться приносити користь суспільству, робити усе можливе, аби на нашій землі був мир. Саме заради цього ми зараз тут і знаходимось.

Анастасія Олехнович. "Крила України".

Завдяки їм у нас все добре

Ще кілька місяців тому до річниці загибелі шести саперів із Львівщини поблизу селища Бердянське (за кілька кілометрів від Маріуполя) встановили пам'ятний знак. Місцеві мешканці та товариші по службі вирішили не зупинятися на цьому та ініціювали створення пам'ятників загиблим бійцям на місці їхньої служби. Тобто, біля блокпостів. Таким чином, було відкрито три пам'ятники хлопцям, що полягли в бою за цілісність України: в Бердянському, Сартані та Орловському.

Лілія Омельченко, на момент відкриття пам'ятника – виконуюча обов'язки голови села Бердянське, ділиться спогадами про хлопців:

– Спершу вони вважали нас сепарами, поки не пізнали наше розуміння та турботу про них. Бійці допомагали нам відновлювати інфраструктуру села, вирішували будь-які проблемні питання, з якими ми до них зверталися. Серед них я не зустріла жодної поганої людини. В свою чергу, ми варили їм борщі та пекли різноманітні смаколики. Коли ставили пам'ятники загиблим бійцям, прийшли односельці, школярі, приїхали бійці з різних секторів. Інженерні військa взагалі дуже дружні.

Майже півтора роки тому КамАЗ, в якому пересувалися військові сапери, був атакований ворожими диверсантами. Бійці їхали на бойове завдання і перевозили значну кількість вибухівки, яка після прямого влучення гранати здетонувала. Від вибуху загинули 6 військовослужбовців, які були в машині. А від поранення осколком – боєць Нацгвардії, який під час вибуху був на блокпосту за кількасот метрів від місця трагедії.

Ще довго опісля місцеві мешканці знаходили в городах рештки бійців, їхній одяг та засоби захисту. Там і досі знаходяться уламки техніки. Бійця Нацгвардії Євгена Іванова ховали в закритому гробу. Незадовго до трагедії хлопець сказав рідним, що війну не покине, а повернеться додому тільки в цинку. На превеликий жаль, його передчуття справдилися.

В Орловському поставили пам'ятник В'ячеславу Комару, який загинув при обстрілі Павлополя, а от у Сартані – Юрію Демидову та Володимиру Попову, які загинули в селі Комінтернове. Ракета з ворожого ПТУРа потрапила саме в хлопців, що сиділи на танку. Два місяці їхні тіла лежали прикопані, і довго не було можливості домовитися з ворогом, щоб їх забрати.

Руслан, боєць 23-го батальйону та товариш по службі загиблих бійців, розповідає, за чиєї допомоги вдалося втілити ідею з вшануванням пам'яті військових:

– Камінь безкоштовно прислав Коростишівський кар'єр, художні роботи виконали у Мелітополі, хрести закупили за власні кошти. Так спільними зусиллями і здійснили задумане.

– Хлопці загинули ще 5 вересня 2014 року. Але до цих пір так і не отримали нагороди. Лише медалі "За оборону Маріуполя". Командири підрозділів подали їх на затвердження. Але все зупинилося на невідомому етапі. Вцілілі бійці вже давно отримали відзнаки, а ті, хто прикривав їм спини і повинен був в першу чергу отримати нагородження, хай і посмертно, – ні, – скаржиться Руслан.

На превеликий жаль, такі випадки не поодинокі за весь період російсько-української війни. Ті, хто, ризикуючи своїм життям, несли службу на передових позиціях – забуті, а ті, хто сидить в теплому й затишному кабінеті, – в пошані. Залишається тільки сподіватися, що з часом ситуація зміниться в протилежну сторону.

Ярослава Зоріна. "Крила України".

Досвід бойової роботи у зоні проведення антитерористичної операції на сході держави має стати основою для навчання особового складу. Адже усі тонкощі, труднощі та особливості несення служби в бойових умовах можна відчути тільки там, на передовій. Саме тому у військах зв'язку та інформаційних систем ПС ЗС України вирішено провести спеціальний навчально-методичний збір з керівним складом військ зв'язку та інформаційних систем Повітряних Сил ЗС України.

АТОшний досвід – безцінний

Усе відбувалося на базі окремого полку зв'язку на Вінниччині, яким командує полковник Дмитро Задворнов. Цю частину для проведення було обрано не випадково, адже її структурні підрозділи з перших днів беруть участь в АТО й нині виконують завдання на сході.

Крайні подібні збори зв'язківці проводили ще на початку 2013 року. Їх особливість полягає в тому, що практичні заходи в такому обсязі нікому ніколи не показувались. Це була прерогатива Сухопутних військ. У Повітряних Силах раніше акцентувалася увага передусім на професійних навичках фахівців. Нині ж сюди додаються всі питання забезпечення життєдіяльності підрозділів, планування та здійснення маршу, прибуття до визначеного району, охорона, оборона, розгортання, виконання завдань в умовах дій диверсійних підрозділів.

– Сьогодні у повсякденній бойовій роботі ви робите те, чого ми ніколи не робили,– звернувся до учасників збору начальник військ зв'язку та ІС – заступник начальника шбату Повітряних Сил ЗС України генерал-майор Олександр Кушнір. – Але ви достойно виконали ці завдання, незважаючи ні на які труднощі. А це, фактично, – відсутність запасних частин, несправність техніки, відсутність досвіду та багато іншого. Із усім цим "багажем" ми змогли в короткий термін забезпечити надійним зв'язком всі підрозділи Повітряних Сил у зоні АТО, ми до останнього моменту забезпечували зв'язок в Криму, і нам, до речі, вдалося вивезти звідти частину апаратури. Висловлюю свою вдячність вам і всьомуввіреному вам особовому складу від себе особисто й командування виду. Однак вимагаю із високою зосередженістю та відповідальністю поставитись до цих занять. Бо саме від вас залежатиме реалізація усього побаченого і почутого. Я уже не кажу про важливість цих знань в бойових умовах, – наголосив начальник військ зв'язку.

Після цих напутніх слів прямого начальника учасники збору, серед яких – начальники відділів зв'язку Повітряних командувань, командири полків зв'язку ПС, командири частин зв'язку безпосереднього підпорядкування штабу Командування ПС, начальники зв'язку авіаційних, зенітних ракетних, радіотехнічних бригад, одразу взялися до справи.

– Основна мета – це довести до офіцерів досвід участі підрозділів військ зв'язку Повітряних Сил ЗС України в АТО та сформувати єдиний погляд командирів з підготовки особового складу з урахуванням досвіду участі особового складу в антитерористичній операції, – говорить командир полку зв'язку полковник Дмитро Задворнов.

Під час показових практичних занять з підготовки автомобільної техніки до здійснення маршу учасникам збору детально розповіли, як обладнується автомобіль для того, щоб підвищити захист особового складу. Причому обладнується з підручних матеріалів: стальними листами, мішками з піском і т. ін. Такий нехитрий захист врятував життя уже не одному водієві та його пасажирам. Звичайно, від прямого влучання це не врятує, але ж від осколків… Тому питання збереження життя та здоров'я особового складу нині є одним з пріоритетних.

Також присутнім було продемонстровано і порядок дій особового складу при відбитті нападу на автомобільну колону. За легендою, під час маршу на колону здійснюється напад (із застосуванням піротехнічних засобів та холостих набоїв, представлено варіант його відбиття, евакуацію поранених та пошкодженої техніки).

На іншому навчальному місці було проведено показове заняття з порядку взаємодії поста візуального спостереження з розрахунком ЗУ-23-2. Тут керівник заняття детально розповів, як правильно проводити спостереження, ідентифікувати цілі, що низько летять, а також алгоритм дій при виявленні противника. А якщо хтось в результаті повітряного нападу зазнав поранення – надається кваліфікована медична допомога. Начальник медичної служби розповів про порядок надання першої медичної допомоги пораненим та психологічної допомоги військовослужбовцям.

Не залишили поза увагою й порядок інженерного обладнання позицій польових вузлів зв'язку. Заступник командира полку зв'язку підполковник Валерій Липовий розповів, що станції необхідно обваловувати в спеціально обладнаних капонірах із ходами сполучення, окопами на відділення, перекритими та відкритими щілинами. З навчальною метою в подальшому повинні відпрацьовуватись питання дій особового складу за сигналами оповіщення та управління (повітряний напад, напад наземного противника). На завершення учасникам зборів було показано елемент пункту управління Повітряних Сил на рухомих засобах, проведено заняття з фахівцями зв'язку з планування зв'язку і управління підрозділами зв'язку в польових умовах.

Ну і як же без надійного тилу. Поблизу польового медичного пункту розташувалися інформаційний центр, елементи польового парку й елементи польового тилу. Офіцерам детально розповіли про організацію розміщення харчування та іншого забезпечення в цих умовах. Усе це – з урахуванням досвіду роботи в зоні проведення АТО.

Юрій Ігнат.
"Крила України". Фото автора.

Складові якісного призову

Цими днями Полтавський обласний військовий комісаріат провів інструктивно-методичне заняття з цивільним персоналом груп професійно-психологічного відбору за темою "Організація професійно-психологічного відбору кандидатів до проходження військової служби у Збройних Силах України". Учасникам заходу (а це військові та цивільні психологи), які зібралися в Полтавському військовому коледжі ВІТІ КПІ, запропонували змістовну програму щодо удосконалення методик роботи з призовним контингентом та військовослужбовцями. Окрім того, залучені спеціалісти обмінялися досвідом за напрямками діяльності.

Представник психологічної служби Генерального штабу ЗС України підполковник Рустам Мамедов довів до присутніх зміст концепції професійно-психологічного відбору.

– Головна мета цієї концепції, – розповів офіцер, – максимально сприяти тому, щоб до лав Збройних Сил України вступали кандидати не тільки підготовлені у фізичному та професійному відношенні, а й в психологічному плані. Це – запит часу, продиктований як вимогами до створення сучасної професійної армії, так і досвідом ведення бойових дій у зоні АТО.

Обговорення форм, методів та напрямків психологічної роботи продовжили заступник обласного військового комісара по роботі з особовим складом підполковник Едуард Бородай, Президент асоціації "Психодрами" кандидат психологічних наук Віктор Мозговий, завідувач полтавського Центру практичної психології та соціальної роботи Катерина Муліка, представники військових частин та навчальних закладів області. Усі виступаючі були одностайні у визначенні основного концепту діяльності психологічних служб – діяти на упередження проблемних ситуацій, бути першими помічниками командирів у формуванні здорового морально-психологічного клімату у військових колективах, допомагати військовослужбовцям в адаптації до конкретних умов життєдіяльності. Причому у кожному виді військового середовища окремо.

– Психологічна складова при роботі з допризовним складом відіграє не менш важливу роль, ніж адаптаційні заходи серед учасників бойових дій, – зауважив кандидат психологічних наук Віктор Мозговий. – Адже наразі кінцевим результатом має стати позитивна мотивація військової служби серед громадян України, морально-психологічна стійкість кожного вояка та його готовність виконати свої обов'язки з максимальною віддачею та ефективністю.

У процесі активного обговорення та обміну досвідом роботи учасники заходу дійшли до спільної думки щодо необхідності більш активної та дієвої співпраці військових та цивільних психологів шляхом визначення та розширення на загальнодержавному рівні поля відповідальності шкільних, спеціальних та вищих освітянських закладів. Також було підкреслено необхідність збільшення кількості психологів для предметного вирішення завдань підготовки молоді до служби у Збройних Силах України, створення більш розгалуженої мережі Центрів практичної психології до районних центрів включно. Пропозиції та рекомендації учасників інструктивно-методичного заняття щодо поліпшення та активізації психологічного аспекту у створенні сучасної моделі українського війська лягли в основу звернення до керівництва військового відомства та профільних міністерств, що опікуються питаннями освіти та соціального розвитку держави.

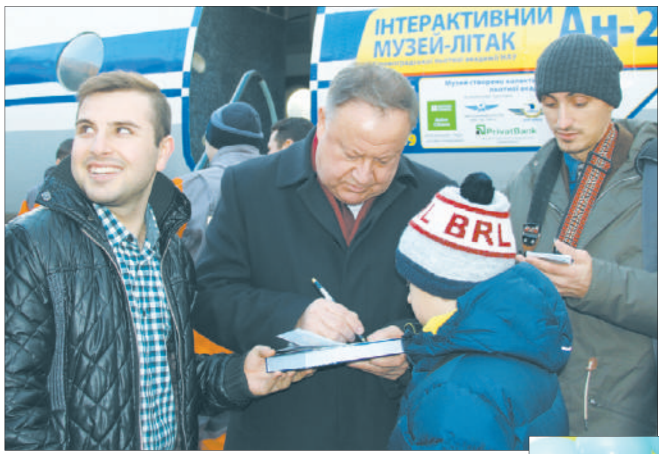
На думку учасників заходу, подібні зустрічі повинні стати не тільки системними, а й набути статусу конференцій, круглих столів, методичних курсів із залученням якнайбільшого числа як практичних психологів, так і керівного складу усіх рівнів.

Володимир Лазарєв. м.Полтава.

Здійснилося! Якраз до свого професійного свята колектив Кіровоградської льотної академії НАУ завершив комплекс робіт із переобладнання старого літака Ан-24, встановленого раніше на території студентського містечка вузу, в інтерактивний музей. 7 грудня відбулося урочисте відкриття нового об'єкта виховної та освітньої роботи зі школярами.

Віртуальний політ для школярів тепер реальність

Ця ідея – забезпечити можливість бажаючим потрапити всередину літака – була на слуху з того самого моменту, як літак-ветеран перебазувався з аеродрому в студентське містечко. Курсанти молодших курсів, а особливо – школярі, при кожній можливості норовили піднятися трапом, щоб особисто поринути в атмосферу пасажирського салону, а якщо пощастить – побувати в кабіні екіпажу. На жаль, сьогодні далеко не кожен юний українець має можливість подорожувати повітряним транспортом, відповідно – бажання побувати всередині літака для кожної нормальної дитини є абсолютно природним. Але салон цього повітряного судна був не в зовсім привабливому стані. Тому, коли з'явилася пропозиція залучити кошти для внутрішніх робіт через грант програми "Активні громадяни" Британської Ради, ентузіасти КЛА НАУ довго не роздумували. Сформулювали свою мрію у вигляді грантової заявки і віддали на розгляд журі Британської Ради. Виграли! І тут почалося... Виявилося, що реалізувати задумане – набагато складніше, ніж здавалося на початку. Довелося кликати на допомогу однодумців. На щастя, такі знайшлися і відгукнулися. Керівництво авіакомпанії "УРГА" зробило значний внесок у переобладнання салону, керівництво Кіровоградського відділення "ПриватБанку" спеціально для цього проекту подарувало великий плазмовий телевізор, приєдналися випускники-пілоти, які літали свого часу на такому типі літальних апаратів, інші меценати. Так, на заклик про допомогу серед перших відгукнувся бізнесмен з Одеси Вадим Громов. Так сталося, що на його адресу на мітингу, присвяченому відкриттю літака, прозвучали й насправді особливі слова подяки від курсантки КЛА НАУ, випускниці дитячого будинку Насті Алхазової, якій одесит допоміг реалізувати мрію побачити цей світ у всій красі (оплатив коштовне лікування очей). Зі сльозами щастя на здорових очах Настя, користуючись нагодою, вручила своєму благодійнику букет квітів.

Відважно трудилися на об'єкті співробітники та курсанти льотної академії. В результаті саме в Міжнародний день цивільної авіації, у свято, завданням якого є привертати увагу громадськості до проблем і досягнень авіації, музей гостинно відчинив двері і викинув трап перед першими відвідувачами – пасажирами віртуального польоту. А ними стали почесні гості свята. Аби розділити радість від досягнутого результату, до Кіровограда прибули Герой Радянського Союзу, заслужений льотчик-випробувач СРСР Юрій Курлін і Герой України з Золотою Зіркою №1, заслужений льотчик-випробувач СРСР Олександр Галуненко. Виступи цих прославлених Героїв показали особливість спадкоємності поколінь в авіації. Так, Юрій Курлін в 1959 році був другим пілотом льотно-випробувального екіпажу, вперше підняв у небо новинку антоновських розробників Ан-24. Літак швидко завоював популярність серед експлуатантів усього світу, оскільки вийшов надійним і невибагливим – міг літати в будь-яких умовах і здійснювати зліт-посадки з будь-яких аеродромів. Проте, вже за часів масової експлуатації Ан-24, все ж таки виникла необхідність серії додаткових складних випробувань для внесення певних коректив. Командиром екіпажу для нових випробувань Ан-24 призначили Юрія Курліна, який на той час уже став Героєм Радянського Союзу і заслуженим льотчиком-випробувачем. Другим пілотом Юрій Володимирович вибрав молодого льотчика-випробувача Олександра Галуненка, який тільки прибув для роботи на підприємстві. Сьогодні Олександр Васильович із величезною вдячністю згадує той безцінний досвід і вміле наставництво Юрія Курліна, вважає його одним із головних своїх вчителів льотно-випробувальної роботи і беззаперечним авторитетом, взірцем професіоналізму та професійної надійності.

Прибули на свято авіаторів і народний депутат України Олександр Горбунов, менеджер київського офісу проекту "Активні громадяни" Британської Ради Віталій Тихонович. Почесними гостями заходу стали керівники АК "УРГА", які дуже багато зробили для реалізації цього та інших проектів, спрямованих на популяризацію авіації, Олександр Галінський і Валерій Болотнов. Зібралися колишні і діючі пілоти Кіровоградщини, представники авіаційних ветеранських організацій, курсанти та співробітники академії, учні ліцею "Сокіл", представники ЗМІ та багато інших любителів і професіоналів авіації. Численні прапори іноземних держав, що прикрасили своєю присутністю свято, підкреслювали визнання і популярність літака Ан-24 в багатьох країнах світу. Всього з 1959 по 1979 рік було випущено більше 1200 таких літаків. У багатьох країнах світу він досі експлуатується, перевершуючи свої аналоги за багатьма характеристиками.

Після традиційних святкових промов Герой Радянського Союзу Юрій Курлін перерізав червону стрічку і першим піднявся по трапу літака, який він колись "вчив літати". За ним й інші гості, отримавши унікальні пасажирські квитки, пройшли до салону на запрошення професійних стюардес АК "УРГА". Тут присутні переглянули короткий відеофільм про історію і заслуги літака Ан-24, а також – талановито відзнятий і змонтований кіровоградськими телевізійниками з борту літака "Цесна" авіакомпанії "УРГА" відеосюжет про красу міста "вид зверху". Перший віртуальний політ відбувся! Бажаючі, які зібралися на святковий мітинг, змогли по черзі пройти всю процедуру – від реєстрації та отримання квитка до перегляду віртуального польоту з отриманням реальних напоїв і цукерок від реальних стюардес. А курсанти-рятувальники КЛА НАУ виконували свої безпосередні функції – забезпечували безпеку польоту. Крім того, кожен охочий зміг отримати автограф і сфотографуватися з легендами авіаційного світу – Героями-випробувачами Олександром Галуненком і Юрієм Курліним.

Сяючі очі відвідувачів інтерактивного музею стали найкращою нагородою для всіх тих, хто об'єднався для його створення і обладнання. Відтепер музей буде приймати організовані групи школярів за попереднім телефонним записом. На жаль – поки що тільки в теплу пору року. Так що, наступний рейс – навесні. Борт терпляче чекатиме своїх юних пасажирів – як кіровоградців, так і гостей міста. Ми будемо раді відкрити красу польоту для кожного бажаючого і сподіваємося, що таким чином зможемо запалювати бажання у хлопчиків і дівчат України пов'язувати свої долі з цією неймовірно прекрасною і хвилюючою галуззю людської діяльності – авіацією!

Ольга Кушнір.
м.Кіровоград.

НАМ ТЕПЕР ШІСТНАДЦЯТЬ

"Крилаті" журналісти

"Крилаті журналісти – наша сила.
Вони життя висвітлюють щодня:
Як армія Державу боронила
У дні навали найманців Кремля.

Вони все знають також про піхоту,
Про будні воїнів на передовій
Та цю безжалісну війну криваву,
Яка несе біду землі моїй.

А про бійців вони вірші складають,
Про них розповідають у своїх статтях,
Дух їхній тим самим підіймають,
І віру в перемогу на фронтах.

"Крилатими" усі їх називають
Тому, що авіацію вони,
У "Крилах України" представляють –
Газеті правди, миру і весни.

Анатолій Семенець.
м.Вінниця.

В "бій" ідуть танки з... пластиліну!

Нещодавно у приміщенні філії Національного військово-історичного музею України – музею Повітряних Сил, відбулась авторська виставка офіцера логістики Командування Повітряних Сил Збройних Сил України майора Андрія Грановського. До експозиції увійшло загалом близько півтисячі експонатів. Це – понад 200 моделей автомобілів Червоної армії, вермахту та армії США часів Другої світової війни у масштабі 1:55, а також майже 300 мініатюр – фігурок військовослужбовців різних родів військ та звань усіх трьох армій.

Усі фігурки та моделі машин виконані з простого пластиліну, а для того, аби якнайдовше зберігалися у такому вигляді й виблискували, покриті… лаком для волосся! Житомирянин Андрій Грановський почав займатися цією справою, що стала хобі всього його життя, ще у шкільні роки. У батьків, в житомирській оселі, в нього є ще стільки ж моделей і мініатюр, скільки представлено в експозиції Музею Повітряних Сил.

На відкритті виставки майстра-аматора у музеї, керівником якого є полковник запасу Володимир Дерновий, були присутні як військовослужбовці Командування Повітряних Сил, так і численні гості. Серед них, зокрема, були й представники інших музеїв міста Вінниці. Зокрема – Вінницького обласного краєзнавчого музею. Його директор, Катерина Висоцька, жваво цікавилася виставкою, яка була, до речі, присвячена 71-й річниці визволення України від фашистських загарбників, та запропонувала експозицію свого музею для виставки другої частини великої колекції майстра.

Олексій Тригуб.
"Крила України". Фото автора.

"Коли ви поряд, ми знаємо, що у нас все буде добре"

Напередодні Дня Збройних Сил України представники Об'єднаного центру цивільно-військового співробітництва сектору "М" були почесними гостями у навчальних закладах Маріуполя.

Так, представники групи відвідали урочистий захід до Дня Збройних Сил України у Маріупольській загальноосвітній школі-ліцеї інформаційних технологій №69. Навчальний заклад вирізняється з-поміж інших шкіл прифронтового Маріуполя своїм близьким розташуванням до блокпоста, що на виїзді у напрямку Широкіного, та українською мовою навчання.

– Наша школа живе однією сім'єю. Усе, що ми маємо в школі з матеріально-технічної бази, то все завдяки батькам учнів, оскільки з державного бюджету на це коштів немає, мабуть, як і у всій Україні, – розповідає директор освітнього закладу Ірина Зіброва. – На жаль, у минулому році наші діти відчули, що таке війна. 4 вересня, коли наша школа потрапила під обстріл, усі – і вчителі, і діти – дуже зібрано і без паніки пережили це випробування. Старшокласники, без нагадування, бігли до класів, де навчається малеча, і хто за руку, хто на руки хапали дітей і щодуху мчали до підвалу школи. Ми, звичайно, були не готові до цих подій, але впорались . Це тепер ми знаємо, що найкраще наше бомбосховище – то наша актова зала, бо там немає ні вікон, ні дверей, є зручні місця для сидіння і можна відволікти дітей показом фільмів. Коли ми гуртом, то здатні пережити усе. Тому ми дуже раді, коли до нас приходять військові, наші захисники. Коли ви поряд, ми знаємо, що у нас все буде добре.

У цій школі на початку минулого року навчалось 630 учнів, а після обстрілів лишилося лише 240. Зараз тут навчається 400 дітей, але є надія, що кількість учнів збільшиться, тому що все більше людей повертаються до міста.

– Діти нашої школи завзято розпочали підготовку святкового концерту до Дня Збройних Сил України, – говорить завуч з виховної роботи Олена Меньшова. – Самі вибрали пісні, вірші, знайшли цікаву інформацію про становлення Збройних Сил України, підготували листи та малюнки для військових.

Щиру подяку за гарний концерт, листи, малюнки та смаколики висловив представник Об'єднаного центру цивільно-військового співробітництва сектору "М" Тарас Череватий.

– Дякуємо усім вам, що підтримуєте військових, що у вашій школі виховуються справжні патріоти України. І не забувайте, що у вашого покоління є справжня можливість змінити цей світ на краще, – наголосив офіцер.

Дуже активною була зустріч військових із учнями четвертого класу школи. Малечу цікавило, чи не голодні наші хлопці на передовій, як саме вони чергують на блокпостах, чи є у них лікар, чи тепло в їхніх помешканнях, де вони живуть, чи стріляють у Збройних Силах України з відомих "Катюш" і, найголовніше, – коли буде мир. Докладна відповідь Тараса Череватого задовольнила усіх допитливих.

Привітно зустріли військових і в Маріупольській загальноосвітній школі №11. Приємною несподіванкою для військових стала щирість та дитяча безпосередність, з якою діти виконували підготовлені творчі номери. Особливим стало емоційне привітання бібліотекарки школи Євгенії Олександрівни, адже пісня, виконана нею, роз'ятрила душу усіх присутніх. А під час хвилини мовчання в пам'ять про усіх захисників України в актовій залі була неймовірна тиша.

Представники групи цивільно-військового співробітництва сектору "М" подарували на згадку школярам карту України із найщирішими побажаннями, дитячу художню літературу, яку доставила "Польова пошта", та пообіцяли передати подарований їм коровай хлопцям, які захищають Маріуполь.

Наступного дня група ЦВС сектору "М" виконала свою обіцянку – поздоровила військовослужбовців на передовій. Виявилось, що в одного із бійців, які стоять у селищі Пищевик, саме тоді був День народження, тому малюнки, листи та смачний коровай стали найкращим подарунком іменинннику та його побратимам. До речі, з нагоди Дня Збройних Сил України, військовослужбовці групи ЦВС Олександр Горбатюк та Олег Янюк були нагороджені відзнакою командувача військ оперативного командування "Південь" "За оборону Маріуполя".

Наталія Ярмілко.
"Крила України".
Фото автора.

Допоки ми житимемо, пам'ять про наших воїнів не зникне!

На Київщині, в розташуванні бригади тактичної авіації Повітряних Сил Збройних Сил України, відкрили Алею пам'яті воїнів, які виявили героїзм та віддали своє життя, захищаючи Україну під час виконання бойових завдань в зоні проведення антитерористичної операції.

Вшанувати пам'ять п'ятьох загиблих воїнів до бригади прибули керівний склад повітряного командування Повітряних Сил Збройних Сил України, представники місцевої влади, рідні та близькі, а також учні підшефної школи №8 міста Василькова.

Право відкрити Алею пам'яті загиблих воїнів, призваних за мобілізацією, – сержанта Василя Путаненка, солдат Дениса Поповича, Дмитра Гури, Олексія Вовченка та Олександра Тищенка, було надано кращим військовослужбовцям військової частини.

Командир Повітряного командування "Центр" – заступник командувача Повітряних Сил Збройних Сил України полковник Анатолій Кривоножко вручив матерям загиблих бійців ордени "За мужність" ІІІ ступеня, якими вони були нагороджені за проявлений патріотизм та героїзм відповідно до Указів Президента України (посмертно).

– Ми не зупинимось і не пробачимо, ми продовжимо справу наших побратимів. Допоки ми житимемо, пам'ять про наших воїнів буде жива! – зазначив у виступі полковник Анатолій Кривоножко.

Настоятель Церкви Архістратига Божого Михаїла отець Георгій провів ритуал освячення Алеї пам'яті. В знак скорботи присутні запалили свічки та поклали живі квіти до пам'ятних знаків загиблим героям. На завершення особовий склад бригади пройшов урочистим маршем, віддавши останні почесті воїнам АТО.

Любов Киналь.
м.Васильків.

Звичайне незвичайне свято

Війна дуже відрізняється від мирного життя. Відрізняється настільки, що речі, які зазвичай сприймаються як банальність, тепер виявляються напрочуд важливими та зворушливими. І те, що завжди здавалося суто формальною, звичною справою, у складних умовах стає чимось конче необхідним, як ковток повітря.

Напередодні Дня Збройних Сил України у багатьох військових частинах та окремих підрозділах пройшли концерти шкільних колективів самодіяльності. Здавалося б, традиційні заходи, невигадливі мелодії, непрофесійне виконання... Але, тільки дивлячись в очі бійців, одразу розумієш – то є справжнє. Те відлуння вдячності в очах дітей не дозволяє помилитися!

Учні Великобалківської загальноосвітньої середньої школи, яка знаходиться поряд з військовою частиною зенітних ракетних військ Повітряних Сил ЗС України, давно товаришують з ракетниками, охоронцями спокою повітряного простору Одещини. Ось і того дня вони приїхали з концертом до другого дивізіону зенітної ракетної бригади. Обидві сторони – і актори, і глядачі – ретельно готувалися до цієї зустрічі: перші репетирували пісні й танці, другі – наводили лад у казармі та готували солодкий стіл для юних артистів.

І ось – початок. Бійці уважно слухають привітання та гуморески, деякі навіть підспівують, почувши мелодії, знайомі з дитинства. Тут і "Червона рута", і "Катюша", і деякі інші милі до душі пісні.

Родзинкою концертної програми був виступ маленьких танцюристів Єви Рамазанової та Артема Шарапова, які продемонстрували високий клас виконання бальних та латиноамериканських танців. Навіть не віриться, що ці шестирічні артисти вже є знаними танцюристами, лауреатами і призерами багатьох конкурсів, зокрема відкритого чемпіонату України серед школярів і студентів. Особливо цікаво, що їхній художній керівник і тренер, Р.Борисов, зараз проходить військову службу за контрактом саме у цьому підрозділі зенітної ракетної бригади, що й зумовило вибір місця виступу.

Далі – неодмінна фотосесія з артистами та спілкування з бійцями, невеличка екскурсія частиною. Школярі уважно роздивляються та ставлять питання: хлопчиків та дівчат цікавить все. Для солдатів це – як іспит, суворіший за генеральську перевірку. Адже ці дітлахи і є тією самою причиною, заради якої усі вони покинули рідні місця та змінили звичні професії на військову службу. А для дітей воїни є живим уособленням справжньої народної армії, свято якої ми й відзначаємо щороку 6 грудня.

Артем Купчин.
смт.Хлібодарське.

Школярі Соледара зняли відеокліп до Дня Збройних Сил

У невеликому шахтарському містечку Соледар, що на Донеччині, учні загальноосвітньої школи I – III ступенів № 13 запросили до себе в гості військовослужбовців Спільного центру з координації та контролю за припиненням вогню та стабілізації лінії розмежування сторін і привітали їх з професійним святом – Днем Збройних Сил України.

Діти висловили військовим свою повагу та вдячність за мир і спокій у рідному місті. В ході святкового концерту школярі продемонстрували українським захисникам свої співочі та танцювальні здібності, вміння грати на різних музичних інструментах, а наприкінці зустрічі подарували військовослужбовцям спеціально відзнятий до Дня ЗС України відео-кліп на пісню "Воины света" у виконанні учнів 11 класу Івана Корсуна та Антона Погорєлова.

Слід зазначити, що ініціаторами цього проекту виступили самі учні школи, які й зіграли в кліпі головні ролі. Це Дар'я Потапенко, Михайло Іщенко та Дар'я Пруднікова, а також учнівські колективи 2-В та 11 класів. Також допомагали та брали активну участь в реалізації проекту і педагоги закладу.

Концерт подарував учасникам та гостям свята безліч приємних емоцій та вражень. На згадку про цю зустріч учні подарували військовим патріотичні браслети-обереги, які захищатимуть їх від усіх проблем та негараздів.

Сергій Берець.
Прес-офіцер української сторони СЦКК.

"Немає благороднішої місії, ніж захист свого народу"

Напередодні Дня Збройних Сил України представники місцевої та районної влади Красноармійська привітали з професійним святом військовослужбовців, які виконують бойові завдання на Донецькому напрямку. Урочисті заходи відбулися у будинку культури шахтоуправління "Покровське".

Вітаючи військовослужбовців, керівники органів державної влади та місцевого самоуправління відзначили, що немає благороднішої місії, ніж захист свого народу і Батьківщини. І 6 грудня — особливий день для того, щоб привітати тих, хто присвятив себе справі захисту Батьківщини, а також віддати шану світлій пам'яті тих, хто ціною власного життя відстояв нашу свободу. Кращі військовослужбовці від очільників району та міста Красноармійськ отримали почесні нагороди за героїзм та професіоналізм, проявлені під час виконання бойових завдань в зоні проведення антитерористичної операції.

Своєю чергою, з нагоди Міжнародного дня волонтерів, заступник керівника сектору від імені особового складу подякував волонтерам за активну громадянську позицію і самовіддану допомогу військовослужбовцям та відзначив місцевих волонтерів почесними грамотами. Після офіційної церемонії відбувся концерт за участю хореографічного колективу "Отрадушка", ансамблю "Білі купола" та представників художньої самодіяльності військових частин.

"Допомога дитини для перемоги країни"

До Дня Збройних Сил України творчим колективом 52-го гарнізонного Будинку офіцерів із залученням патріотично-активної молоді Озерного було організовано та проведено концерт "Ви наші гордість, сила, захист!" та виставку-розпродаж дитячих малюнків: "Допомога дитини для перемоги країни".

Ідею виставки-розпродажу підказали діти військових, які хотіли матеріально допомогти батькам та взагалі воїнам, які проходять службу в зоні АТО на сході України. На виставці були представлені роботи дітей, що займаються у художньому гуртку при Будинку офіцерів. Відвідувачі обирали дитячі малюнки і, самостійно визначивши ціну, клали гроші у скриньку допомоги. Захід триває й досі, а після його завершення всі отримані кошти будуть передані волонтерським організаціям селища.

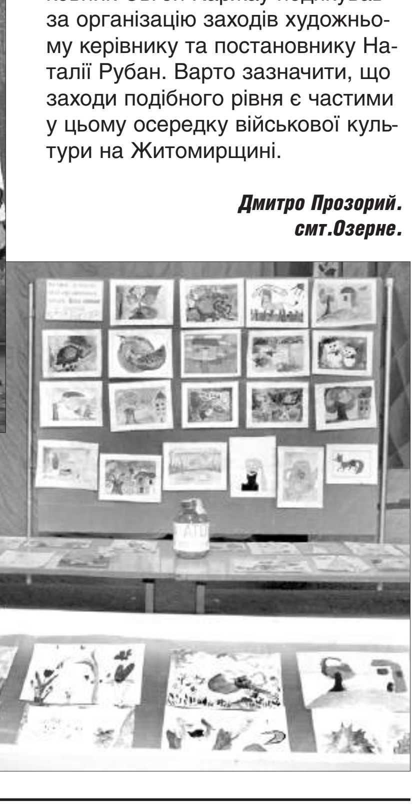
Безумовно, концерт був орієнтований на військовослужбовців військових частин гарнізону, але цивільне населення теж залюбки приєдналося до перегляду.

Частими учасниками концертів та інших заходів, що проводяться на базі Будинку офіцерів, є вихованці Озерненського дошкільного навчального закладу "Сонячний теремок" та Озерненської гімназії. Юні виконавці із задоволенням дарували військовим віршовані виступи і танцювальні номери. Приєдналися до виступу і мешканці сусіднього селища Піски – танцювальний колектив "Вікторія". Його художній керівник Тетяна Мамчур разом з вихованцями представили глядачам вальс та гуцульський танець.

Особливе захоплення викликав виступ дівчат з театрального гуртка Будинку офіцерів. Сценка "Жінки в армії" представила кумедні погляди гламурної та сільської дівчини щодо проходження служби в Збройних Силах. Військові від душі сміялися та аплодували виконавцям. Також вокалісти творчої групи Будинку офіцерів виконали пісні відомих українських співаків "Тебе знайду", "Маки", "Бойові офіцери", "Заспіваймо пісню за Україну" тощо. А рядки фінальної пісні "Слава Україні! Героям слава!" змусили всіх присутніх у залі підвестися та співати разом із виконавцями.

Наприкінці заходу начальник Озерненського гарнізону підполковник Євген Каржау подякував за організацію заходів художньому керівнику та постановнику Наталії Рубан. Варто зазначити, що заходи подібного рівня є частими у цьому осередку військової культури на Житомирщині.

Дмитро Прозорий.
смт.Озерне.

Чи отримає Польща ядерну зброю?

Міністерство оборони Польщі обговорює питання розміщення на своїй території ядерної зброї. З відповідним проханням влада країни може звернутися до керівництва НАТО. Про це, як повідомляє The Guardian, розповів заступник міністра Томаш Шатковський. За його словами, військове відомство вирішує, чи варто брати участь у програмі альянсу, за якою США надають країнам-союзникам можливість розмістити на своїй території ядерну зброю. Мета програми полягає у зміцненні безпеки неядерних країн-членів альянсу.

В ефірі польського телебачення Шатковський заявив: "Ми хочемо покінчити з поділом членів НАТО на дві категорії. Все ще діє неписана норма, що на території так званих нових членів НАТО можна дозволити собі трохи менше. Якщо ми говоримо про розміщення військ західних союзників на постійній основі, те ж саме можна сказати у випадку з ядерною зброєю".

"Висловлювання замміністра слід трактувати в контексті коментарів, що з'являються в серйозних аналітичних центрах на Заході, які вказують на дефіцит можливостей ядерного залякування НАТО у східному регіоні. У цих коментарях пропонуються різні рішення, у тому числі розширення угоди про поділ тактичної ядерної зброї НАТО. Слід розглядати різні варіанти, у тому числі якусь форму участі Польщі у цій програмі. У Міноборони зараз не проводиться ніякої роботи щодо приєднання нашої країни до програми НАТО Nuclear Sharing", – йдеться в повідомленні військового відомства.

Там нагадали, що Польща є стороною Договору про нерозповсюдження ядерної зброї (ДНЯЗ).

Договір про нерозповсюдження ядерної зброї був підписаний в 1968 році і набув чинності в 1970 році після ратифікації СРСР, США, Великобританією і 40 іншими державами. Ще дві ядерні держави (Франція і КНР) приєдналися до угоди в 1992 році. Ядерну зброю США в різний час передавали Бельгії, Німеччини, Італії, Нідерландам та Туреччині. На сьогодні учасниками ДНЯЗ не є Ізраїль, Індія і Пакистан, а також Південний Судан, що утворився нещодавно. КНДР ратифікувала договір, але потім відкликала свій підпис.

Угода обмежує список офіційних ядерних держав переліком тих країн, які зуміли виробити і підірвати зброю цього виду до 1 січня 1967 року. Це п'ятірка постійних членів Радбезу ООН (США, СРСР/Росія, КНР, Франція, Великобританія). Вони зобов'язуються не передавати ядерну зброю, оперативний контроль над нею, а також технології її виробництва третім країнам.

У Туреччині задумалися про купівлю в європейців зенітно-ракетних систем

Туреччина почала переговори з франко-італійським консорціумом Eurosam про закупівлю зенітно-ракетних (ЗРС) систем SAMP-T. Про це повідомляє турецька газета Aksam.

За інформацією видання, представники ВПС Туреччини та Департаменту оборонної промисловості минулого тижня відвідали підприємства Eurosam у Франції та Італії. Як повідомляє Aksam, найближчими днями представники Eurosam відвідають Анкару, де обговорять питання передачі Туреччині технологій і поставки готових ЗРС.

Переговори між Анкарою і франко-італійським консорціумом Eurosam були прискорені після того, як 16 листопада 2015 р. Туреччина анулювала результати тендера T-Loramids на поставку китайських далекобійних зенітних систем HQ-9 і заявила про запуск власного проекту розробки ЗРС. Проблема була пов'язана з небажанням Китаю в належному обсязі передавати турецькій стороні ключові технології виробництва зенітної системи за вимогами тендера, локалізація виробництва систем в Туреччині повинна була становити не менше 50 відсотків. Крім того, представники НАТО заявляли про можливі проблеми у взаємодії з ППО Туреччини у разі придбання Анкарою китайських систем.

Багатоцільовий ракетний комплекс SAMP-T (EUROSAM Land system) призначений для протиповітряного захисту військ на марші, а також оборони важливих стаціонарних об'єктів від повітряних атак, в тому числі з використанням тактичних ракет, всіх типів літаків і безпілотників за будь-яких погодних умов.

Засобом ураження у всіх комплексах морського і сухопутного базування є уніфіковані зенітні керовані ракети сімейства Aster.

На Курилах триває будівництво військових об'єктів

392 будівлі та споруди буде зведено на Курильських островах Головним управлінням інженерних робіт при Спецбуді Росії. Протягом наступного року будівельникам належить завершити роботи з відновлення та нового будівництва більше 220 об'єктів.

Відомо, що всі необхідні будівельні матеріали доставлені, робочі сили залучені. Організовано безперервне виробництво будівельно-монтажних робіт на островах Ітуруп і Кунашир, а здавання в експлуатацію будівель відбуватиметься поетапно, тобто по мірі їхньої готовності.

Зараз на об'єктах задіяно більше 400 будівельників і 110 одиниць техніки. Незабаром очікується збільшення кількості будівельників до 600 осіб.

Завершено складання останнього літака "Глоубмастер-3"

Днями на підприємстві компанії "Боїнг" завершилося складання останнього стратегічного літака ВТА C-17A "Глоубмастер-3". Раніше, в 2013 році, керівництво "Боїнга" оголосило про відсутність замовлень на поставку C-17, необхідних для продовження функціонування складальної лінії. Заява була зроблена після поставки двісті двадцять третього, останнього, C-17 Військово-повітряним силам США.

З вересня 2013 р. до закриття лінії "Боїнг" склав ще 13 літаків C-17, що не мали замовника. На поточний момент 12 з них продано іноземним покупцям. Чотири з п'яти машин, поки не переданих замовнику, призначені для Катару.

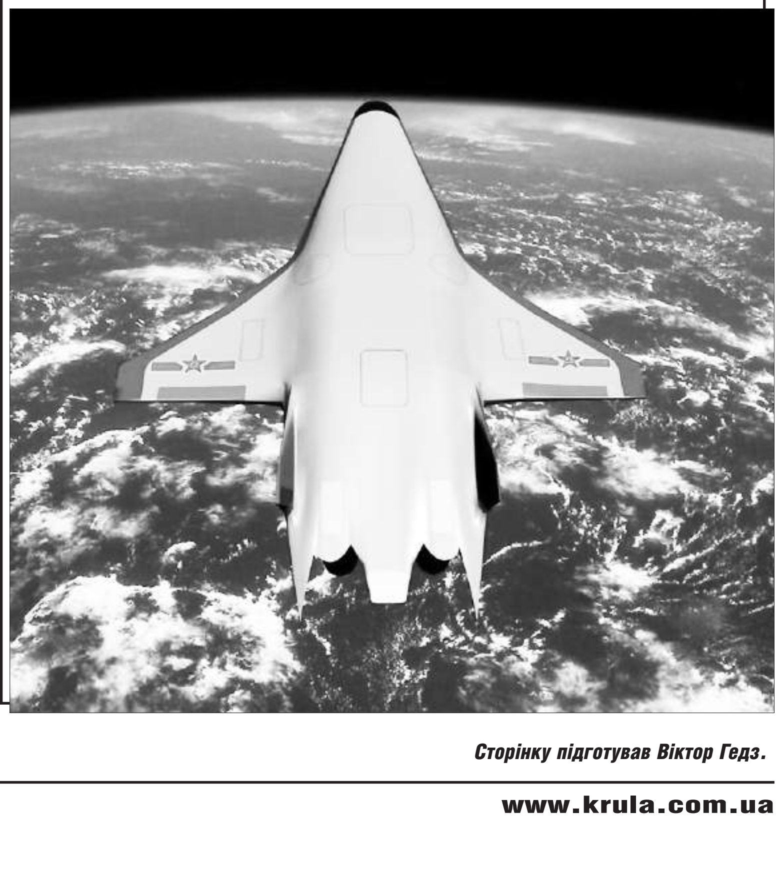
Згідно з базою даних, в цілому було побудовано 276 літаків C-17A "Глоубмастер-3". Раніше C-17A були замовлені ВПС США (223 од.), Австралії (8 од.), Індії (10 од.), Канади (5 од.), Кувейту (2 од.), Катару (8 од.), Об'єднаних Арабських Еміратів (8 од.), Великобританії (8 од.) і консорціуму НАТО (3 од.).

Китайські військові випробували гіперзвуковий літальний апарат

Китайські військові провели чергове випробування ударного гіперзвукового літального апарата, здатного завдавати ядерного удару.

Гіперзвуковий літальний апарат DF-ZF був запущений балістичною ракетою з полігона Учжай в центральній частині країни. Він відокремився від носія на кордоні атмосфери, а потім спланував на ціль, розташовану в декількох тисячах кілометрів від місця пуску, що на заході Китаю.

Подібне випробування проводилося вшосте. Аналогічну високотехнологічну зброю розробляють в Росії, США та Індії.

Німеччина готується прийняти перші вертольоти H145M

Днями ВПС Німеччини готуються до прийняття перших двох вертольотів H145M. Буде поставлено 15 машин злітної класу 3,7 т. Крім Німеччини, ці вертольоти замовив Таїланд.

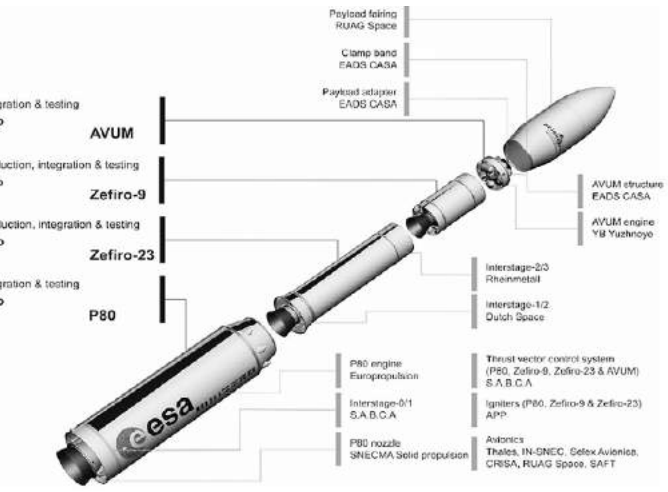
Німецькі H145M будуть оснащені кулеметом M134 калібру 7,62 мм на носовій напівшарнірній установці, перші випробувальні стрільби заплановані на квітень наступного року.

Згодом з озброєння на вертольотах можуть з'явитися кулемети MAG 58 калібру 12,7 мм і некеровані ракети.

Сторінку підготував Віктор Гедз.

Ракета Vega з українським двигуном вшосте стартувала з космодрому Куру

Ракета-носій Vega з українським двигуном стартувала з космодрому Куру у Французькій Гвіані. Вона повинна вивести на розрахункову орбіту демонстраційний апарат LISA Pathfinder, призначений для перевірки загальної теорії відносності (ЗТВ). Про це повідомляється на сайті компанії Arianespace.

Старт відбувся 3 грудня. Попередній пуск, призначений на 2 грудня, був перенесений через неполадки з ракетою-носієм Vega. Замовником пуску станції виступило Європейське космічне агентство, виробником – компанія Airbus Defence and Space.

Апарат LISA Pathfinder повинен, використовуючи власні можливості, в січні 2016 року вийти в точку Лагранжа L1 системи Земля-Сонце. За допомогою апарата вчені збираються відпрацювати технології, призначені для запуску в 2034 р. станції eLISA (Evolved Laser Interferometer Space Antenna) для виявлення передбачуваних ЗТВ гравітаційних хвиль.

Пуск ракети Vega став шостим в її історії з 13 лютого 2012 року. Раніше, 23 червня 2015 року, за допомогою цієї ракети на розрахункову орбіту був виведений європейський супутник Sentinel-2A, призначений для дистанційного спостереження за Землею.

Ракети Vega здатні виводити на низьку навколоземну орбіту вантажі масою від 300 до 1500 кілограмів. Для верхнього (четвертого) ступеня цієї ракети дніпропетровське конструкторське бюро "Південне" розробило, а "Південмаш" виготовив маршовий двигун РД-843.

Arianespace – найстаріша в світі компанія, що здійснює комерційні запуски штучних супутників Землі. Всього Arianespace використовує три типи ракет-носіїв: європейські Ariane 5 важкого класу, російські "Союзи" середнього класу, а також італійські Vega легкого класу.

Японський зонд наблизився до Землі, щоб вийти на правильну орбіту

Японський космічний зонд "Хаябуса-2", що в перекладі з японської означає "сокіл", наблизився до Землі на максимальну відстань в 3100 кілометрів, щоб вийти на правильну орбіту і досягти астероїда "Рюгу" в 2018 році, повідомило Японське аерокосмічне агентство (JAXA).

"Хаябуса-2" був запущений рівно рік тому. У 2018 році він повинен досягти астероїд 1999JU3, що отримав пізніше назву "Рюгу", і в 2020 році привезти на Землю проби грунту. Вчені вважають, що на астероїді повинна знаходитися значна кількість водомістких мінералів. Вони відносять астероїд до типу "С", які близькі за хімічним складом до туманності, з якої виникло Сонце. Проби грунту допоможуть розгадати таємниці виникнення і розвитку Сонячної системи та зародження життя.

Фахівці вважають, що проби з космічного тіла, що з'явилося при зародженні Сонячної системи, дозволять дізнатися, якими були тоді органічні речовини і вода, яким чином вони взаємодіяли. Це дасть можливість впритул підійти до розгадки виникнення життя, адже мінерали, вода, початкові елементи, на основі яких зародилося життя, повинні були мати тісний зв'язок ще на етапі первинної сонячної туманності при виникненні Сонячної системи. Астероїд "Рюгу" – круглої форми близько 900 кілометрів у діаметрі. Він розташований від Землі на відстані 175 000 000 кілометрів.

Протягом року "Хаябуса-2" обертався навколо Сонця за такою ж орбітою, що і Земля. Сьогодні він повинен був, використовуючи земне тяжіння, максимально наблизившись до Землі, поміняти свою орбіту, щоб досягти астероїда.

Поки фахівці аерокосмічного агентства можуть сказати лише, що зонду вдалося підійти на максимально близьку відстань від Землі. Про те ж, чи зміг він успішно змінити орбіту, стане відомо через тиждень, після аналізу отриманих даних.

Американська вантажівка Cygnus запущена до МКС

Ракета-носій Atlas V з космічною вантажівкою Cygnus стартувала до Міжнародної космічної станції з космодрому на мисі Канаверал (штат Флорида), повідомляє NASA.

Запуск відбувся 6 грудня. Через 22 хвилини після старту від ракети-носія відокремився перший ступінь.

Стикування корабля з МКС призначено на 9 грудня. Cygnus повинен доставити на станцію більше 3,2 тонни корисного вантажу, що включає в себе обладнання та матеріали для наукових експериментів.

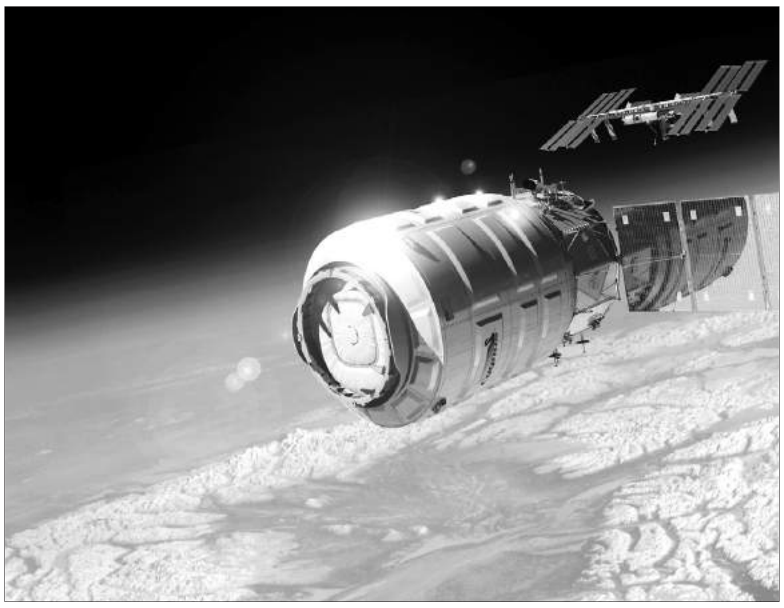
Раніше запуск двічі відкладався через погані погодні умови.

У порівнянні з минулою версією Cygnus вантажопідйомність нового корабля збільшена на чверть. Останній раз старт корабля здійснювався 28 жовтня 2014 р. з космодрому Воллопс у Вірджинії за допомогою ракети Antares і закінчився невдачею.

Ракета Antares вибухнула через кілька секунд після старту. Причиною того, що сталося, експерти назвали неполадки в ракетному двигуні AJ-26. Цей агрегат випускався в СРСР як НК-33 для місячної програми, піддавався в Росії передпродажній перевірці, а потім пройшов технологічну модифікацію в США.

Ракета Antares і корабель Cygnus виготовлені компанією Orbital ATK. Носій Atlas V (у своїй мінімальної 401-й версії) – компанією ULA (спільне підприємство Boeing і Lockheed Martin). Старт Cygnus став четвертим комерційним польотом до МКС цього корабля (другий з них був невдалим).

До теперішнього часу доставляти вантажі на МКС можуть чотири кораблі: російський "Прогрес", японський HTV, а також американські Dragon і Cygnus. Dragon при цьому є єдиним на сьогодні кораблем, який здатний повертати вантажі з орбіти на Землю. Доставляти людей на МКС можуть тільки російські "Союзи".

Росія втратила новітній супутник подвійного призначення "Канопус-СТ"

Позаштатна ситуація, що виникла під час другого в історії пуску ракети-носія "Союз-2.1в", фактично призвела до втрати новітнього супутника дистанційного зондування Землі "Канопус-СТ". За попередньою інформацією, космічний апарат не зміг відокремитися від розгінного блока, внаслідок чого вся зв'язка почала рухатися за хибною траєкторією. Через кілька днів супутник, за допомогою якого можна було б виявляти іноземні субмарини на глибині, увійде в щільні шари атмосфери, де зруйнується і згорить.

За інформацією, спочатку старт "Союзу" разом з двома космічними апаратами військового призначення був намічений на 4 грудня, але без пояснення причин був перенесений на добу. Пуск під керівництвом командувача космічних військ Олександра Головка відбувся з космодрому Плесецьк 5 грудня в 17:09 за московським часом. Згідно з повідомленням на сайті Міноборони РФ, супутники були виведені на розрахункову орбіту в штатному режимі, їх бортові системи функціонували нормально і обидва апарати були прийняті на управління наземними засобами повітряно-космічних сил. Їм були присвоєно порядкові номери "Космос-2 511" і "Космос-2512".

Але пізніше з'явилось повідомлення, що з двох запущених апаратів штатно функціонує тільки один. У ракетно-космічної галузі та військовому відомстві це підтвердили, уточнивши, що проблеми виникли при виведенні супутника "Канопус-СТ". Калібрувально-юстирувальний апарат (КЮА-1), використовуваний для радіолокаційних випробувань виробів концерну "Алмаз-Антей" (виробляє системи ППО і ПРО), опинився на штатній орбіті і функціонує без збоїв.

Створена по гарячих слідах міжвідомча комісія провела перший повноцінний розбір польотів. Як розповів один з її членів, поки претензій до роботи "Союзу" немає, а пріоритетною вважається версія з неполадками кріплень розгінного

блока і космічного апарата, які не розкрилися вчасно. Якщо це підтвердиться, то програма льотних випробувань ракети "Союз-2.1В", що почалися в грудні 2013 року, не порушується, і пуск, ймовірно, буде зарахований як успішний (всього програмою їх передбачено не менше п'яти). Про "Канопус-СТ" так сказати не можна: хоча апарат ще функціонує, де-факто його можна вважати втраченим. "Ця зв'язка вже почала сходити з орбіти, через два-три дні супутник і розгінний блок увійдуть в щільні шари атмосфери, де і вибухнуть", – говорить член аварійної комісії. До Землі, враховуючи запас палива у супутника, який повинен був пропрацювати на орбіті не менше п'яти років, ніякі уламки долетіти не повинні.

На "Канопус-СТ", як на апарат подвійного призначення, покладалися великі надії. Його розробляли десять років, на орбіту він повинен був бути виведений ще в 2011 році, але остаточно допрацьований і переданий замовнику апарат був тільки через три роки. У кінці 2014 року екс-гендиректор омського виробничого об'єднання "Політ" Микола Іванов розповідав в інтерв'ю газеті "Заводське життя", що роботи з "Канопус-СТ" "були пов'язані з чималими труднощами, але "нове ніколи просто так не дається". Вчені та цивільні фахівці розраховували з його допомогою вести моніторинг океанічної та гідрометеорологічної обстановки, проводити дистанційне зондування в оптичному і НВЧ-діапазонах. Для цього на супутник було встановлено НВЧ-радіометр із смугою огляду 2,2 тис. км і просторовим дозволом 12-160 км, а також багатоспектральна камера зі смугою огляду 1 тис. км і просторовим дозволом 30-50 м. Військовим же такий набір характеристик дозволяв вести розвідку в морі. Про це в 2010 році колишній гендиректор НТЦ "Космоніт" (головний розробник супутника) Володимир Болдирев говорив прямо: "Розроблено цільовий модуль "Канопус-СТ", який після виведення на навколоземну орбіту зможе здійснювати дистанційне зондування океану, висвітлювати надводну і підводну обстановку та виявляти підводні човни в зануреному стані".

Міжвідомча комісія на космодромі Плесецьк визнала втраченим запущений на орбіту космічний апарат "Канопус-СТ". "Космічний апарат серії "Космос" визнаний втраченим у зв'язку з неможливістю його використання за цільовим призначенням", – повідомило джерело в штабі повітряно-космічних сил Росії. Спроби фахівців встановити зв'язок зі зв'язкою супутник-блок виведення, щоб видати повторні команди на поділ, безуспішні.

Сторінку підготував Віктор Гедз.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

14 – 20 грудня

14 грудня 1973 р. *у СРСР завершено державні спільні випробування винищувача-бомбардувальника Су-20.*

14 грудня 1977 р. *здійснив перший політ вертоліт Мі-26 – найважчий серійний вертоліт у світі.*

14 грудня 1984 р. *здійснив перший політ літак Grumman Model 712, що отримав у ВПС США позначення X-29A. Він був спроектований для досліджень аеродинамічних переваг крила зі зворотною стріловидністю.*

15 грудня 1940 р. *засновано ДП "Запорізький АРЗ "МіГремонт". Директор – С.А.Фурдило.*

15 грудня 1970 р. *спусковий апарат радянської АМС "Венера-7" здійснив плавний спуск на парашуті в атмосфері Венери і досяг поверхні планети. Після здійснення посадки сигнали з апарата приймалися ще протягом 23 хв.*

15 грудня 1999 р. *Україну прийняли в члени Європейської конференції цивільної авіації.*

15 грудня 2004 р. *засновано військову частину А0780. Командир – В.Є.Шамко.*

15 грудня 2005 р. *була введена в дію перша ескадрилья ВПС США, оснащена винищувачами п'ятого покоління F-22A Raptor.*

16 грудня 1910 р. *на авіасалоні в Парижі відбувся перший політ літака з реактивною тягою (конструктор Анрі Коанда). Це не був чисто реактивний літак – його компресор приводився в обертання звичайним поршневим двигуном Clerget.*

16 грудня 1957 р. *відбувся перший політ десантно-транспортного літака Ан-12.*

16 грудня 1994 р. *здійснив перший політ транспортний літак Ан-70 із ТГПД Д-27, екіпаж С.В.Максимова.*

17 грудня 1935 р. *відбувся перший політ літака Douglas DC-3 (США). Випускався у великих кількостях (понад 13000 екз.) в пасажирському та (під позначенням C-47) військово-транспортному варіантах.*

17 грудня 1940 р. *засновано військову частину А3013. Командир – М.М.Сандул.*

18 грудня 1944 р. *в Німеччині з випробувальної вишки був проведений перший випробувальний пуск в безпілотному варіанті одноразового реактивного винищувача-перехоплювача Bachem "Ba-349" ("Natter") конструкції Е.Бохема.*

19 грудня 1915 р. *відбувся перший демонстраційний політ літака "Анаде".*

19 грудня 1970 р. *на вертольоті S-67 встановлено абсолютний рекорд швидкості вертольотів – 355,5 км/год.*

19 грудня 1982 р. *відбувся перший політ бойового вертольота Мі-28.*

20 грудня 1957 р. *розпочалась реактивна ера на авіалініях США. Перший політ здійснив серійний лайнер Boeing 707-120 компанії Pan American.*

20 грудня 1958 р. *відбувся перший політ першого серійного транспортного літака Ан-8.*

20 грудня 1959 р. *відбувся перший політ пасажирського літака Ан-24.*

20 грудня 2002 р. *здійснено запуск РН "Дніпро" (конверсійна версія БР РС-20), побудованої українсько-російським підприємством "Космотрас". На орбіту виведено шість супутників.*

ВІТАЄМО ІМЕНИННИКІВ

14 грудня 1953 р. *народився колишній головний інженер апарату авіації ПС – начальник управління головного інженера авіації Командування Повітряних Сил ЗС України В.В.Самулеєв.*

17 грудня 1937 р. *народився старший інспектор відділу міжнародного військового співробітництва КПС ЗС України В.М.Лунін.*

17 грудня 1954 р. *народився начальник Управління регулювання діяльності державної авіації України М.Б.Кушнірук.*

18 грудня 1965 р. *народився начальник відділу забезпечення службової діяльності адміністративного управління Командування Повітряних Сил Збройних Сил України М.В.Романов.*

20 грудня 1962 р. *народився начальник штабу – перший заступник командира ПвК "Центр" В.М.Романюк.*

Як ерцгерцог українським полковником став

Він був людиною воістину унікальної долі. Член австрійської імператорської родини, троюрідний племінник імператора Франца Йосифа I, офіцер австро-угорської армії архікнязь (називатимемо цей титул більш звично, в оригіналі, тобто – ерцгерцог) Вільгельм Габсбург раз і назавжди закохався в Україну та усе українське й став... полковником Українських Січових Стрільців Василем Вишиваним!

Він вважався одним з неофіційних претендентів на український трон у разі утворення монархічного ладу, хоча сам офіційно ніколи не проголошував свої наміри бути українським монархом. Василь Вишиваний прославився своїми військовими та дипломатичними здібностями, поезією і любов'ю до України.

Член імператорської родини Вільгельм Габсбург з'явився на світ 10 лютого 1895 року в хорватському містечку Пула. Його батько, адмірал військово-морського флоту Австро-Угорщини ерцгерцог Карл Стефан, був другим сином ерцгерцога Карла Фердинанда. Мати, Марія Тереза, була дочкою ерцгерцога Тосканського Карла Сальватора. Це був древній імператорський рід, коріння якого губилося десь у часи раннього Середньовіччя.

У родині Габсбург-Лотрінген Вільгельм був наймолодшою, шостою дитиною. До 12 років він мешкав там, де народився, у Полі, а також на острові Люсін неподалік від цього міста. Тоді його рідною мовою була мамина – італійська, але також він спілкувався й батьківською, німецькою. Вивчав оркім цього французьку й англійську.

Із батьками маленький Вільгельм багато подорожував, побувавши в Росії, Іспанії, Голландії, Франції, Італії, а також в Африці, Америці і Малій Азії.

Коли батько вийшов у відставку, сім'я осіла у Західній Галичині, в містечку Живець (нині – Польща). Саме там вперше Вільгельм почув про українців. Тогочасні поляки називали їх русинами й не любили, кажучи, що українці – це розбишаки й бандити. Саме це й зацікавило тоді хлопчака з імператорської родини.

У віці 17 років Вільгельм інкогніто поїхав через Львів та Станіслав до Ворохти. Саме тоді він раз і назавжди закохався в Україну та все українське. Гуцульщина та інші місцини Західної України справили на юнака враження набагато більше, ніж Західна Європа, Росія, Азія та Африка з Америкою.

Восени 1913 року разом із братом Лео Вільгельм вступив до військової академії у Вінер-Найштадті. Варто зазначити, що до цього часу Габсбурги отримували офіцерські звання, як і члени російської імператорської фамілії, і багато інших королівських домів Європи, ще при народженні. Та батько, ерцгерцог Карл Стефан, вирішив покласти цьому край: аби стати справжнім офіцером, потрібно навчатися!

Перші в історії академії юнкери з титулами ерцгерцогів нічим не вирізнялися від своїх товаришів по службі – жили й навчалися як усі. На особисті потреби з дому хлопцям не присилали нічого, справедливо вважаючи, що забезпечення в академії достатнє й нема чого вирізнятися з-поміж інших.

У лютому 1915 року, коли у самому розпалі була Перша світова війна, випускник військової академії лейтенант Вільгельм Габсбург отримав призначення до 13-го уланського полку, який рекрутувався переважно з українців Золочівського повіту (нинішня Львівська область).

Сотня, яку отримав під командування молодий ерцгерцог, майже повністю складалася з українців. Було декілька поляків, але згодом він перевів їх до інших підрозділів. Тільки старшинами у сотні були німці.

Цю сотню 13-го полку 18-ї бригади 3-ї армії прозвали "червоною" та "соціалістичною", але – не за соціалістичні погляди командира й особового складу, а за те, що сотенний командир не просто дозволив, а зобов'язав кожного улана носити українську синьо-жовту відзнаку. Оскільки ж українців в австро-угорській армії тоді вважали русофілами, таке вважалося мало не зрадою.

Пізніше у своїх мемуарах ерцгерцог згадував, що українці в Австро-Угорщині переслідувалися за національною ознакою, й іноді страх перед переслідуванням доходив до того, що деякі називали себе поляками. "За це я лаяв страшенно і казав їм, що коли я признаюся до українського народу, то і вони можуть це сміло робити. Це помогало і переносилося скоро до сусідніх сотень", – писав Вільгельм.

Також офіцер писав, що вважає українців найкращими солдатами. Та й моральні якості українців, як підкреслював він, завжди були на висоті. "Говорю це на підставі порівняння з жовнірами інших народів. Одну тільки хибу має український жовнір: він занадто добродушний і в тім уступає перед жовнірами інших народів, які знаю. На цю надмірну добродушність українського жовніра, яка доводить його до того, що він, навіть покривджений, не протестує і не жалується, не міг я спокійно дивитися. Я просто підбурював їх в таких випадках. Не раз прикликав я побитого польським офіцером жовніра, як тільки довідався про це і наказував йому зголоситись до рапорту в тій справі і заявить своєму командантові, що робить це на мій приказ. Опісля, розуміється, пильнував я, щоб справа не загирилася (загубилася). Це була також одна з причин, із за яких прозивали мене "соціялістом" і т. ін. До характеристики українського жовніра скажу ще одно: він має такі нерви, які Гіндербург (Пауль фон Гінденбург (1847–1934) — німецький військовий і державний діяч, генерал-фельдмаршал). Словом, уважаю українського жовніра за першорядний матеріял в світі, – писав він. – Український жовнір дуже витривалий на голод і нужду, на труди і невигоди. В наступі нема кращих жовнірів, як Українці. Найслабше місце в душі українського жовніра як жовніра – це недостача власної ініціятиви. Але за те на приказ все виконають".

Зі своєю сотнею Вільгельм Габсбург брав участь у багатьох битвах і боях – коло Літині над Дністром, коло Яричева, коло Кожар на Волині, коло Ковеля, Голоб, Луцька, Олики, Чума-над-Гориню, Сільна, Рожиця, коло м. Кольки над Стиром, коло с. Черниша і Берестян над Кормином, коло Берестечка і Свинюх.

Солдати-українці обожнювали свого командира, і якось на знак вдячності подарували йому українську вишиванку. Відтоді і вони, і сам він почав себе називати Василем Вишиваним.

9 лютого 1918 року було підписано Берестейський мирний договір між УНР і державами Четверного союзу, яким визнавалася незалежність України в кордонах, які приблизно збігалися з межами української етнічної території. Україна мала постачати до Австро-Угорщини й Німеччини збіжжя та продовольство, а Відень і Берлін зобов'язалися надати Києву збройну допомогу проти більшовиків. Звістку про це українці в австрійській армії сприйняли із надзвичайним піднесенням, а сотня уланів Вільгельма Габсбурга, що тоді квартирувала у Кодлубисках, влаштувала святковий бенкет.

Невдовзі, вже 18 лютого, відповідно до Берестейського договору німецькі й австрійські військові частини вступили на територію УНР. У складі 55-ї дивізії австрійської армії вступив в Україну й Легіон Українських Січових Стрільців.

1 квітня 1918 року командиром військової групи, до якої входив легіон, був призначений Вільгельм Габсбург. Січові Стрільці брали участь у боях з більшовицькими частинами на півдні України. 6 жовтня 1918 року легіон був передислокований на Буковину. Після проголошення ЗУНР став організаційним ядром її Збройних сил – Української Галицької Армії. Існував до травня 1920 року.

У вересні 1919 року полковник УНР Василь Вишиваний був призначений головою відділу закордонних зв'язків Головного управління Генерального штабу УНР. Переїхавши до Кам'янця-Подільського, де на той час були розташовані керівні установи Директорії, Вишиваний розпочав формування мережі військових шкіл для армії УНР. Використовуючи своє знання мов, Вільгельм налагодив для цієї мети контакти з військовими місіями держав Західної Європи. Однак діяльність архікнязя в армії Директорії була нетривкою. Він поставився вкрай негативно до укладеної Петлюрою в квітні 1920 року Варшавської угоди з Польщею, за якою визнавалась приналежність західних земель, і зокрема Галичини, до Польщі. На знак протесту Вільгельм пішов у відставку і виїхав через Румунію до Чехословаччини. У березні 1920 року, після перенесеного тифу, він нарешті прибув до Відня, де написав в австрійській газеті "Neues Wiener Journal" 9 січня 1921 року гостру антипольську статтю, в якій охарактеризував союз Польщі з УНР як "неприродний". Стаття мала скандальні наслідки для самого Вільгельма, оскільки розгнівила його батька, затятого полонофіла і претендента на польську корону. У відповідь поляки навіть опублікували гнівну відповідь батька Вільгельма Карла Стефана Габсбурга, яка фактично була зреченням від сина.

В еміграції Вільгельм Габсбург спочатку брав активну участь у житті української діаспори в Австрії. 1921 року у Відні виникло Українське національне вільнокозацьке товариство, яке обрало головою управи Габсбурга-Вишиваного. Товариство випускало газету "Соборна Україна", яка дуже прихильно ставилася до особи ерцгерцога. Серед деяких українських емігрантських монархічних кіл він все ще користувався певною популярністю і розглядався як потенційний кандидат на український трон.

У різні часи він зустрічався з представниками української еміграції – Павлом Скоропадським, Євгеном Коновальцем, Євгеном Петрушевичем та іншими, але згодом навіть ці контакти зійшли нанівець. Хоча емігрантські кола використовували для власних цілей ім'я Вільгельма, серед них Габсбурга вважали скоріше замріяним ідеалістом, аніж дієвим політиком.

Закінчення у наступному номері.

Підготував Олексій Тригуб.
"Крила України".

НОК ухвалив рішення

Виконком Національного олімпійського комітету України прийняв рішення проти надання дозволів про скорочення або скасування трирічного мораторію для виступу українських спортсменів на Олімпійських іграх за іншу країну незалежно від причин зміни громадянства. Про це повідомляється на сайті НОК.

"НОК звертається до міністерства молоді і спорту України і національних федерацій при розгляді клопотань про надання дозволу на перехід спортсменів в команду іншої країни враховувати національні інтереси у сфері спорту та позицію національного олімпійського комітету України з цього питання", – заявив президент Національного олімпійського комітету України Сергій Бубка.

Також Бубка нагадав, що держава роками спонсорує розвиток спортсменів, а потім повинна відпустити їх "під крило" інших країн. Подібне він вважає неправильним.

Крайнім на сьогодні є колишній український спортсмен, який отримав російський паспорт, – стрибун у воду Олександр Бондар. Він отримав російський паспорт 10 жовтня. Раніше цей український спортсмен захотів представляти Росію на Олімпіаді-2016.

Про те, чи зможе Олександр Бондар потрапити на Олімпіаду в Ріо, стрибун відповів, що все буде залежати від нього і його спортивних результатів.

У складі збірної України Бондар став бронзовим призером чемпіонату світу 2011 року. Також Олександр є дворазовим чемпіоном Європи 2013 року. Брав участь у лондонських Олімпійських іграх.

Українка вперше стала чемпіонкою світу з більярду

Марія Пудовкіна стала першою українкою в історії, яка перемогла на чемпіонаті світу з більярду.

Змагання відбулися в російському місті Томськ, де у фіналі наша спортсменка вирвала перемогу у господарки турніру Ольги Мілонової.

Рахунок фінальної партії – 5:2. До цього Марія Пудовкіна не відчувала ніяких проблем зі своїми суперницями і впевнено виграла чемпіонат світу.

Додамо, що чоловіки виступили не так успішно. Павло Радіонов і Олександр Паламар зупинили свої виступи на стадії 1/8 фіналу.

Український плавець завоював золото на чемпіонаті Європи

Українець Андрій Говоров здобув золоту медаль на чемпіонаті Європи з плавання у Данії.

Говоров здобув медаль під час змагань на дистанції 50 метрів батерфляєм, показавши час 22.36.

Дві "бронзи" на турнірі "Великого шолома"

Як повідомляє depo.ua з посиланням на федерацію дзюдо України, на змаганнях у Токіо українці виграли дві медалі.

Так, Станіслав Бондаренко взяв "бронзу" у ваговій категорії понад 100 кг. Ірина Кіндзерська перемогла японку Вакаба Томіта в битві за "бронзу".

Український боксер Юхимович став чемпіоном Європи

Український боксер Олег Юхимович став чемпіоном Європи з боксу в напівлегкій вазі. Українець бився за титул з іспанцем Рудді Енкарнасьона. Бій тривав усі 12 раундів, і судді одноголосно присудили перемогу нашому боксеру.

Пояс чемпіона Європи в напівлегкій вазі Юхимович втратив в 2010 році.

Олегу Юхимовичу 34 роки. Він народився і тренується в Докучаєвську. Його вага – 56,9 кг і Юхимович проводить бої в напівлегкій ваговій категорії.

Олена Підгрушна завоювала другу бронзу на чемпіонаті світу

У суботу, 5 грудня, українська біатлоністка Олена Підгрушна посіла третє місце в індивідуальній гонці на чемпіонаті світу в Швеції. Українка поки йде другою в загальному заліку.

З одним промахом вона відстала на 38,4 секунди від переможниці – чешки Габріели Соукалової. Другою стала Федеріка Санфіліппо, яка відстрілялася без промахів і прибігла на 15 секунд повільніше Габріели Соукалової.

Бронза Підгрушної дозволила збірній України піднятися на третє місце в загальному заліку Кубка світу.

Серед решти українок найкращий результат показала Ольга Абрамова, вона – сьома з одним промахом (+46,0 секунди). Юлія Джима стала тринадцятою також з одним промахом (+55,4 секунди).

Краща українська біатлоністка попереднього сезону Валя Семеренко стала тільки 68-ю. З двома промахами вона відстала від Габріели Соукалової на дві з половиною хвилини.

Нагадаємо, що 3 грудня Підгрушна стала третьою в індивідуальній гонці. Завдяки двом третім місцям нині вона посідає друге місце в загальному заліку Кубка світу після Соукалової. Раніше Підгрушна стала третьою в жіночій індивідуальній гонці у шведському Естерсунді.

"Я не продемонстрував весь свій потенціал"

Український боксер Володимир Кличко офіційно оголосив про проведення матчу-реваншу з Тайсоном Ф'юрі. Про це повідомляється в прес-релізі Klitschko Management Group.

"Після кількох ночей роздумів я зрозумів, що хочу показати світу, що здатний на краще виконання, ніж показав у суботу. Я не продемонстрував весь свій потенціал. Тому я хочу змінити це в реванші, і я це зроблю", – заявив Кличко.

Також у відеозверненні на своїй сторінці в Facebook Кличко зазначив, що бій з Ф'юрі буде організований якнайшвидше, в 2016 році.

Тренер Кличка Джонатан Бенкс пообіцяв, що його підопічний поверне собі програні Тайсону Ф'юрі чемпіонські пояси за версіями WBA, IBF, WBO, IBO та американського журналу The Ring.

В інтерв'ю The Ring наставник Володимира похвалив британського боксера, але додав, що той не перевершив Кличка в класі. Матч-реванш, як переконаний тренер, складеться куди краще.

"У боксі немає ніяких гарантій. Я був більше шокований, ніж розчарований побаченим", – зізнався Бенкс.

Тренер зазначив, що повторний бій відбудеться в Німеччині, де екс-чемпіон отримає перевагу свого рингу в знак поваги.

"Він повернеться і знову завоює титул. Володимир повертався після поразок, люди списували його з рахунків. Він був на підлозі рингу, а зараз встояв. Чи струсить він з себе пил і повернеться? Абсолютно!", – пообіцяв Бенкс.

Раніше матч-реванш з Кличком змусив Ф'юрі відмовитись від відібраного у Володимира титулу.

Повідомлялося, що матч-реванш Кличко-Ф'юрі опинився під питанням через іншого українського боксера.

Напередодні менеджер Володимира озвучив припущення, коли і де пройде матч-реванш з Тайсоном.

Раніше сторона Ф'юрі відреагувала на рішення Кличка провести матч-реванш.

Сторінку підготував Віктор Гедз.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
Віддруковано у ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса: krula_ukr@i.ua

Головний редактор
М. ПОПЛАВСЬКИЙ
Заст. головного редактора: С. Клименко.
Відповідальний секретар: О.Олехнович.
Дизайн та верстка: Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Тир. 6648 Зам. № 152248.
Перший редактор Сергій Свенцицький

ПРОБА ПЕРА

Аліна Штанько.
м.Вінниця.

Де ти, моя справедливість?..

Де ти, моя справедливість?
Десь заблукала, чи що?
Чи це твоя особливість –
Не чути благання: "За що?!"

Напевне, тебе вже немає…
Можливо, ти втратила суть.
І знову мати збирає
Сина в тривожную путь.

Тебе десь тримають в неволі?
Це ті, що все сходить їм з рук?
А ти помираєш поволі…
Вмираєш… в оточенні мук.

Тебе ми усі рятували,
За тебе життя віддали.
А злодії знов святкували
Та іншим тебе продали.

Тебе ми врятуєм, не бійся,
Ти маєш право на життя.
То ж ти не здавайся, надійся –
Повернем тобі майбуття!

Де ти, моя справедливість?..

АВТОДРОМ

Spider від Alfa Romeo

Світова прем'єра серійної версії моделі – Alfa Romeo 4C Spider (задньопривідного родстера класу "G1") відбулася на автосалоні в Детройті на початку 2015 року. Головною відмітною особливістю авто став м'який верх, який акуратно складається в багажний відсік, зменшуючи, тим самим, його обсяг на добрих 100 літрів. Салон автомобіля оброблений шкірою навіть у базовій комплектації, а при бажанні можна замовити так званий трековий пакет з вуглепластиковими корпусами дзеркал заднього виду, спортивним кермом, оригінальними колісними дисками і переналаштовуваними амортизаторами.

В іншому ж 4C Spider повністю ідентичне купе. У його основі лежить вуглепластиковий монокок вагою всього 65 кг. Деякі частини шасі виготовлені з алюмінію, а кузов повністю виконаний з композитних матеріалів, які в сукупності на 20% легші, ніж аналогічна конструкція з металу.

Схематика підвісок Alfa Romeo 4C Spider нестандартна – подвійні поперечні важелі спереду і стійки McPherson ззаду. Інженери Альфа Ромео кажуть, що так їм вдалося добитися унікальних особливостей керованості і характеру автомобіля. Їх, до речі, можна міняти за допомогою системи контролю тяги Alfa DNA з чотирма режимами роботи. Вся інформація, що має відношення до обраного режиму їзди, виводиться на цифрову панель приладів.

Alfa Romeo 4C має повністю алюмінієвий 4-циліндровий бензиновий двигун робочим об'ємом 1,8 літра. Агрегат оснащений турбонаддувом, безпосереднім упорскуванням і змінюваними фазами газорозподілу. Видає мотор 240 к.с. потужності і 350 Нм обертального моменту. Причому, 80% тяги доступні вже при 1700 об/хв. До 100 км/год автомобіль з таким "серцем" розганяється за 4,1 секунди. У парі з агрегатом італійці встановили роботизовану коробку передач Alfa TCT з подвійним сухим зчепленням.

Максимальна швидкість автомобіля – 258 км/год (обмежена електронікою).

"Легіон"

Є гарна новина для поціновувачів якісного документального кіно, до того ж україномовного та про Україну. Не так давно завершилися зйомки фільму "Легіон: хроніка Української Галицької Армії. 1918-1919". Київська прем'єра фільму пройшла 3 грудня.

Режисером стрічки є Тарас Химич, відомий документальними фільмами у стилі Discovery, присвяченими "першим совітам" на Західній Україні ("Золотий вересень: хроніка Галичини"), проголошенню незалежності Карпатської України ("Срібна Земля") та боротьбі Української Повстанської Армії ("Хроніка УПА: 1942-54"). Автор сценарію – кандидат історичних наук Олександр Пагіря.

– Завершувалася Перша світова війна. Неминучий крах Австро-Угорської імперії поглибив кризу в Європі. Поляки, українці, чехи, угорці та південні слов'яни готувалися до проголошення незалежності своїх держав, – розповів Тарас Химич про сюжет стрічки. – У ніч на 1 листопада 1918 року українські військові з лав добровольчого Легіону Січових Стрільців підняли повстання у Львові та проголосили створення самостійної держави на українських етнічних землях. Січові Стрільці стали рушійною силою молодої української держави та загородком її регулярного війська. Водночас претензії на Галичину висунула відроджена Польща. Центрально-Східна Європа занурилася в епоху "малих війн" за нові кордони у повоєнному світі. Проте зі сходу насувалась більшовицька загроза. Країни Заходу вирішили побудувати "санітарний кордон" у Східній Європі.

Як пише Українська галицька асамблея (ініціатор створення фільму), це перший в Україні документальний фільм з використанням найсучасніших технологій у форматі 4K.

Крім основного складу творців стрічки було задіяно сотні людей. Серед них – професійні актори театру ім. М.Заньковецької та Л.Курбаса. До роботи над фільмом долучилися учасники АТО, військові, а також реконструкторські клуби. З постановкою військових сцен допоміг учасник АТО Володимир Правосудов, а також Військово-історичний Клуб "Повстанець" (м. Київ).

Хвойне дерево
Командний пункт
Країна в Африці
Марка сигарет
Марка пістолета
Народна ліро-епічна пісня
Богиня ранкової зорі
ЕОМ
Радянський фотоапарат
Перший радянський легковик
Річка у Франції
Британський рок-гурт
Захист бойової машини
"Народна" назва УАЗ-452
Строфа з Корану
Дрібна французька монета
Теслярський інструмент
Одиниця електропровідності
Гідролітак
Інструмент
Примітивне землеробське знаряддя
Соліст рок-гурту "Кіно"
Неглибока кругла посудина
Велика змія родини удавів
Уповноважений у справах людини
Одиночний вектор
Радянський важкий танк
Рід сімейства куницевих акул
Самець свиней
Країна в Африці
Мис на півночі Франції
Брезент, замінник шкіри
Одногорбий верблюд

Народ в Індії
Багаторічний морський лід
Марка автомата
Карусель
Планета Сонячної системи
Чоловіче ім'я
Отруйна жаба
Штат США